

PLANUL STRATEGIC PAC
2023-2027
MADR
Autoritatea de Management
pentru PS PAC

GHIDUL SOLICITANTULUI

INTERVENȚIA DR-30 SPRIJIN PENTRU INSTALAREA TINERILOR FERMIERI

- depunere on-line -

PLANUL STRATEGIC 2023 – 2027

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

**GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea
Intervenției DR-30 – „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”**

Ghid aplicabil începând cu sesiunea 2023

Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PS 2023-2027. Ghidul Solicitantului reprezintă detalierea tehnică și financiară ce cuprinde setul de informații necesare solicitantului pentru pregătirea, derularea și implementarea proiectului, elaborat pentru fiecare intervenție PS 2023-2027, document care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale. Ghidul solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului pentru finanțare, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, al Planului de Afaceri, ale Contractului de finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naționale și europene sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.afir.info și www.madr.ro.

**PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN
MANUALUL DE PROCEDURĂ PENTRU INTERVENȚIA DR-30 POSTAT PE SITE-UL
www.afir.info.**

CUPRINS

1. Prevederi generale

1.1 Contribuția intervenției DR-30 – Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri la obiectivele specifice	03
--	----

2. Prezentarea intervenției DR-30

2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile	05
2.2 Condiții obligatorii pentru acordarea sprijinului	07
2.3 Criterii de selecție ale proiectului	22
2.4 Valoarea sprijinului nerambursabil	30

3. Accesarea fondurilor nerambursabile acordate pentru instalarea tinerilor fermieri

3.1 Completarea, depunerea și verificarea dosarului Cererii de Finanțare	31
3.1.1 Completarea cererii de finanțare.....	31
3.1.2 Depunerea cererii de finanțare	32
3.1.3 Verificarea dosarului cererii de finanțare	36
3.2 Contractarea sprijinului nerambursabil	41
3.3 Plata	43

4. Informații utile

4.1 Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare	46
4.2 Documentele necesare la contractare	51
4.3 Lista Formulelor disponibile pe site-urile MADR și AFIR.....	52
4.4 Dicționar	53
4.5 AFIR în sprijinul dumneavoastră	57

5. ANEXE la Ghidul Solicitantului

5.1 Anexa 1 – Model Cerere de Finanțare DR- 30	www.afir.info
5.2 Anexa 2 – Model Plan de Afaceri DR -30	www.afir.info
5.3 Anexa 3 – Model Contract de Finanțare DR- 30	www.afir.info
5.4 Anexa 4 - Lista cu UAT care se regăsesc în zonele montane (ZM), menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013	www.afir.info
5.5 Anexa 5 – Fișa tehnică a intervenției DR- 30	www.afir.info
5.6 Anexa 6 – Legislație.....	www.afir.info
5.7 Anexa 7 - OMADR nr. 1205/2018 pentru aprobarea Nominalizării arealelor viticole și încadrării localităților pe regiuni viticole, podgorii și centre viticole	www.afir.info
5.8 Anexa 8 - Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în Accesarea PS 2023-2027.....	www.afir.info
5.9 Anexa 9 - ANEXA I la TFUE	www.afir.info
5.10 Anexa 10- Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat Delta Dunării (ITI)	www.afir.info
5.11 Anexa 11 - Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole și Codul de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole (Anexa la Ordinul nr. 333/165/2021)	www.afir.info

1.1 Contribuția Intervenției DR- 30 – „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri” la obiectivele PS 2023-2027

Intervenția DR-30 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”, denumită în continuare DR-30, se încadrează conform Regulamentului (UE) nr. 2115/2021, art.75, punctul 2 a) în tipul de intervenție „INSTAL(75) Instalarea tinerilor fermieri și a noilor fermieri și înființarea de întreprinderi rurale” având ca arie de aplicabilitate **întregul teritoriu național** și contribuie la atingerea obiectivelor specifice (O.S.):

- O.S. 7- „Atragerea și susținerea tinerilor fermieri și a altor noi fermieri și facilitarea dezvoltării întreprinderilor durabile din zonele rurale”,
- O.S. 8 - “Promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii economice, a egalității de gen, inclusiv a participării femeilor la agricultură, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei circulare și a silviculturii durabile”, precum și a Obiectivului Transversal (O.T.),
- O.T.X - “Modernizarea agriculturii și zonelor rurale prin promovarea și împărtășirea cunoștințelor, a inovării și a digitalizării în agricultură și în zonele rurale și prin încurajarea adoptării acestora de către fermieri, prin îmbunătățirea accesului la cercetare, inovare, schimb de cunoștințe și formare”.

Scopul Intervenției DR-30 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”

Prin intermediul intervenției se urmărește:

- ✚ instalarea tinerilor fermieri, ca șefi/manageri ai unei exploatații agricole ce va îmbunătăți structura de vârstă a fermierilor, va contribui la întinerirea, reînnoirea generațiilor de fermieri, va promova aspectele privind protecția mediului, agricultura ecologică, asocierea și va contribui la consolidarea structurii socio-economice a zonelor rurale;
- ✚ încurajarea tinerilor și a familiilor din mediul rural și în special din zona montană de a rămâne în respectivele zone, ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general;
- ✚ încurajarea tinerilor care dețin un nivel de pregătire profesională și competențe adecvate care să asigure gestionarea eficientă a exploatației;
- ✚ adaptarea la o agricultură rezilientă și inovativă prin promovarea tehnologiilor și tehnicilor de producție moderne cu impact redus asupra mediului și eficientizarea utilizării resurselor naturale și desfășurarea unei activități agricole competitive;
- ✚ creșterea numărului de tineri fermieri care desfășoară o activitate agricolă ca șefi/manageri de exploatație, îi va încuraja să devină competitivi, să își sporească gradul de orientare spre parteneriate și forme asociative.

Teritoriul ITI Delta Dunării

În cadrul acestei sesiuni de depunere, sunt eligibile și exploatațiile din teritoriul ITI Delta Dunării, nemaexistând o alocare financiară dedicată, respectiv sesiune de depunere proiecte distinctă în acest sens. Așadar, solicitanții din arealul vizat de Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării SIDD (DD), pot depune proiecte în cadrul apelului național, dacă prezintă la Cererea de Finanțare “Avizul de conformitate proiect cu obiectivele STRATEGIEI INTEGRATE DE DEZVOLTARE DURABILĂ A DELTEI DUNĂRII” emis de Asociația pentru Dezvoltare Intercomunitară - ITI Delta Dunării.

În acest caz, exploatațiile trebuie să fie amplasate predominant (peste 50%) în teritoriul ITI conform listei din Anexa 10 la prezentul Ghid, calculul făcându-se raportând **suprafața de teren** (exprimată în ha)/**efectivul total de animale** (exprimat în capete de animale/familii de albine) din teritoriul ITI (în funcție de UAT în care sunt înregistrate) **la suprafața totală de teren/efectivul total de animale din exploatație**, în funcție de tipul de încadrare a exploatației (vegetală sau zootehnică), iar sediul social al beneficiarului trebuie să fie localizat în același UAT în care este înregistrată exploatația.

Zona Montană

În cadrul acestei sesiuni, proiectele care vizează dezvoltarea fermelor din UAT-urile din zona montană **NU vor beneficia de alocare distinctă, fiind prioritizate în procesul de selecție.**

În acest caz, exploatațiile trebuie să fie amplasate predominant (peste 50%) în Zona Montană conform listei din Anexa 4 la prezentul Ghid, calculul făcându-se raportând **suprafața de teren** (exprimată în ha)/**efectivul total de animale** (exprimat în capete de animale/familii de albine) din Zona Montană (în funcție de UAT în care sunt înregistrate) **la suprafața totală de teren/efectivul total de animale din exploatație**, în funcție de tipul de încadrare a exploatației (vegetală sau zootehnică), iar sediul social al beneficiarului trebuie să fie localizat în același UAT în care este înregistrată exploatația.

În cazul exploatațiilor mixte (din teritoriul ITI și Zona Montană), pentru a încadra proiectul pe sectorul vegetal/zootehnic se utilizează coeficienții S.O. (dacă componenta majoritară este formată din culturi agricole sau animale), iar după stabilirea tipului de exploatație, se utilizează referințele la ha / capete de animale/ familii de albine pentru încadrarea în tipul de zonă.

Capitolul 2

PREZENTAREA INTERVENȚIEI DR-30 – „SPRIJIN PENTRU INSTALAREA TINERILOR FERMIERI”

2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile

Solicitanții eligibili

Pentru a beneficia de sprijinul financiar nerambursabil acordat în baza art. 75, alin. (2) lit. (a), Reg. (UE) nr. 2115/2021 sunt eligibili tinerii fermieri, așa cum sunt definiți la art. 4, alin. (6), din Reg. (UE) nr. 2115/2021 și în *H.G. nr. 1570/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic PAC 2023-2027.*

Definiție tânăr fermier:

„Tânărul fermier” este o persoană cu vârsta de până la 40 de ani inclusiv (până cel mult cu o zi înainte de a împlini 41 de ani) la momentul depunerii cererii de finanțare, care deține competențe adecvate în domeniul agricol și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatare agricolă ca șef al respectivei exploatare și deține controlul efectiv privind luarea deciziilor referitoare la gestionarea exploatare agricole.

Data instalării - reprezintă data la care un fermier, șef al exploatare agricole, indiferent de forma de organizare a acesteia, inclusiv persoană fizică, s-a înregistrat pentru prima dată în **sistemul integrat de administrare și control numit IACS gestionat de APIA**.

Data instalării **nu** poate avea loc **cu mai mult de 24 de luni înainte de data depunerii Cererii de Finanțare** pentru accesarea sprijinului prin intervenția DR-30 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”.

În **RECOM** se va verifica dacă solicitantul **a autorizat pentru prima dată un cod CAEN agricol** în cadrul unei entități economice (II/IF/PFA/Societate Comercială) cu maximum 24 de luni înaintea depunerii Cererii de finanțare.

Categoriile de solicitanți eligibili conform formei de organizare:

În cadrul intervenției DR-30 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”, tânărul fermier trebuie **să acționeze în nume propriu**, iar categoriile de solicitanți eligibili trebuie să se încadreze în **categoria microîntreprinderilor sau întreprinderilor mici** și, în funcție de forma de organizare, sunt:

☒ **Persoană fizică înregistrată și autorizată** în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare:

- o individual și independent, ca persoană fizică autorizată (**PFA**);
- o ca întreprinzător titular al unei întreprinderi individuale (**II**);
- o ca întreprinzător titular al unei întreprinderi familiale (**IF**);

☒ **Persoana juridică** unde un tânăr fermier în sensul art 4, alin. (6) al R. (UE) nr. 2115/2021 se instalează și exercită un control efectiv în ceea ce privește luarea deciziilor referitoare la gestionarea exploatare agricole.

În cazul persoanelor juridice controlul efectiv se dovedește prin:

- în cazul persoanelor juridice **cu un singur acționar**, exercitarea de către tânărul fermier a **calității de asociat unic și administrator** al unei societăți cu răspundere limitată – SRL, înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare;
SAU
- în cazul persoanelor juridice **cu mai mulți acționari**, exercitarea de către tânărul fermier cumulativ a **calității de acționar sau asociat majoritar** (deținerea a 50%+1 din acțiuni/ părți sociale) **și administrator** al unei societăți cu răspundere limitată – SRL, înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

*Tânărul care se instalează (cel care reprezintă societatea în relația cu AFIR) va fi membrul asociat desemnat de către asociați ca **administrator** al respectivei societăți.*

În cazul tinerilor fermieri, membri în cadrul formelor asociative:

Tânărul fermier solicitant al sprijinului de instalare nu trebuie să dețină părți sociale/ acțiuni în alte societăți care desfășoară activități agricole sau în alte forme de organizare constituite conform OUG nr. 44 /2008 cu mai mult de 24 de luni înaintea depunerii cererii de finanțare.

Categoriile de solicitanți/exploatații restricționate de la finanțare:

☒ Solicitanții/ beneficiarii după caz, **înregistrați în registrul debitorilor AFIR pentru FEADR, care NU achită integral datoria față de AFIR**, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare;

☒ Solicitanții care figurează **în IACS cu mai mult de 24 de luni înainte de data depunerii Cererii de Finanțare**, în acord cu data instalării;

☒ Solicitanții care au beneficiat de sprijin pentru instalarea tânărului fermier (M 112, sM 6.1, instalarea tânărului fermier prin LEADER, sau prin oricare altă măsură dedicată tinerilor fermieri din PNDR/PS) sau orice alt sprijin pentru activități agricole din FEADR, indiferent de perioada de programare;

☒ Exploatațiile care au beneficiat de sprijin prin PNDR 2014-2020 și din perioada de tranziție 2021-2022 și care încă se află în perioada de monitorizare;

☒ În cadrul unei familii (care deține în comun exploatația agricolă) doar unul din membri (soț-soție) poate să beneficieze de sprijin pentru instalare acordat prin intermediul DR-30, sM 6.1 din PNDR 2014-2020 precum și prin intermediul Măsurii 112 - Instalarea tinerilor fermieri sau prin măsura similară prin intermediul unui Grup de Acțiune Locală (GAL), atât din PNDR 2007-2013, cât și din PNDR 2014-2020 (inclusiv perioada de tranziție 2020-2021), cât și din PS 2023-2027.

De asemenea, dacă unul dintre soți a beneficiat de sprijin pentru instalare prin unul dintre programele mai sus menționate și ulterior a cedat exploatația celuilalt soț pentru a obține sprijin pentru instalare, cel care a preluat astfel exploatația nu poate beneficia de sprijin prin DR-30, deoarece aceasta constituie o condiție artificială (ex: în cazul deținerii de către soți a unei exploatații în comun, care a fost fărâmițată anterior depunerii Cererii de Finanțare pentru obținerea sprijinului de instalare, aceasta constituie condiție artificială, solicitantul nefiind eligibil pentru sprijin). Verificarea se face și în cazul soțului/ soției care a beneficiat de acest tip de sprijin (inclusiv prin Axa 3 LEADER 2007-2013 sau măsurile în temeiul art 19. alin 1 lit. i) din Reg. (UE) nr. 1305/2013, propuse de GAL-uri, pentru aceeași exploatație, dar pe care o transferă în scopul aplicării pe DR-30.

Excepție! În situația în care unul din soți, înainte de căsătorie, a beneficiat de sprijin pentru instalarea tânărului fermier, iar după căsătorie soțul/soția solicită sprijin prin DR-30 pentru o exploatație distinctă, care nu a mai beneficiat de sprijin prin FEADR, acesta este eligibil.

☒ Un tânăr fermier, reprezentant al unui SRL (asociat unic / asociat majoritar și administrator), NU poate primi sprijin prin această intervenție (DR-30) decât o singură dată.

☒ Beneficiarii contractelor de finanțare ai intervenției DR-30 nu pot să depună proiecte de investiții pentru oricare dintre celelalte intervenții de investiții agricole și neagricole din cadrul PS 2023 – 2027, **până la acordarea celei de-a doua tranșe de plată din PS 2023-2027.**

Atenție!

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), solicitantul își va asuma Declarația privind acceptul pentru utilizarea datelor cu caracter personal din cadrul formularului Cererii de Finanțare.

2.2 Condiții obligatorii pentru acordarea sprijinului

Pentru a putea primi sprijin în cadrul intervenției DR-30, solicitantul trebuie să îndeplinească următoarele condiții de eligibilitate:

☒ Solicitantul să se încadreze în definiția tânărului fermier

Încadrarea solicitantului în definiția tânărului fermier se face cu respectarea condițiilor privind:

- ☒ vârsta de până la 40 de ani inclusiv (până cel mult cu o zi înainte de a împlini 41 de ani) la momentul depunerii cererii de finanțare;
- ☒ deținerea de competențe adecvate în domeniul agricol;
- ☒ se stabilește pentru prima dată într-o exploatare agricolă ca șef al respectivei exploatare și deține controlul efectiv privind luarea deciziilor referitoare la gestionarea exploatare agricole.

Astfel, sunt **eligibili** solicitanții care au **vârsta de cel puțin 18 ani** împliniți și până la 40 de ani inclusiv (până cel mult cu o zi înainte de a împlini 41 de ani), la data depunerii Cererii de finanțare și au absolvit **minimum 8 clase**, care deține **competențe și aptitudini profesionale pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt)**, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:

- studii **medii/superioare**¹;
sau
- formare profesională prin studii/ curs de calificare conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională
sau
- competențe dobândite prin participarea la programe de instruire/inițiere/specializare care **nu necesită** un document eliberat de **formatorii recunoscuți de către ANC** și presupune un număr de ore **sub numărul de ore aferent Nivelului I²** de calificare profesională

¹ studiile superioare se referă și la studiile postuniversitare (masterale, doctorale);

² Nivelul I de calificare presupune 360 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri până la 1 ianuarie 2016, și 80 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri după 1 ianuarie 2016

sau

- evaluarea în cadrul unui centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute **pe alte căi decât cele formale, autorizat ANC** a competențelor dobândite ca urmare a **experienței profesionale**³

sau

- **experiență practică în activitate agricolă** de cel puțin 12 luni acumulată în ultimii 10 ani în cadrul unei exploatații agricole.

sau

- **angajamentul** de a dobândi competențele profesionale adecvate până la solicitarea celei de-a doua tranșe de plată, pentru a-i permite acestuia să se conformeze condițiilor referitoare la dobândirea competențelor profesionale specificate în programul de dezvoltare rurală.

Pentru eligibilitatea solicitantului, la momentul depunerii cererii de finanțare este obligatoriu să prezinte diploma SAU documentul justificativ a ultimei forme de învățământ absolvite (**minimum 8 clase**). Prin document justificativ se înțelege orice document legal valabil, inclusiv adeverință de absolvire sau suplimentul descriptiv al certificatelor de formare profesională autorizate de ANC care cuprinde această informație.

Pentru a îndeplini condiția de eligibilitate privind formarea profesională, sunt acceptate certificate de formare profesională/ calificare/instruire, sub numărul minim de 360 de ore, respectiv 80 de ore (ținând cont de cele explicitate în nota de subsol) eliberate atât de formatori recunoscuți de către ANC, cât și de formatori nerecunoscuți ANC, certificatele de calificare eliberate de ANCA, respectiv DAJ, precum și certificatele de competențe profesionale.

În cazul certificatelor de competențe profesionale, acolo unde nu se poate stabili nivelul de calificare, în cadrul procesului de evaluare, se vor solicita clarificări Autorității Naționale pentru calificări (ANC).

Tânărul fermier trebuie să dețină la momentul depunerii cererii de finanțare sau să își ia angajamentul de a dobândi competențe și calificări profesionale în domeniul agricol **în raport cu tipul de activitate agricolă pe care urmează să o desfășoare: zootehnic sau vegetal**. Astfel, solicitantul care înființează o exploatație zootehnică, trebuie să urmeze un curs de instruire în domeniul zootehnic, iar cel care înființează o exploatație vegetală trebuie să dețină competențe specifice domeniului vegetal, în timp ce solicitanții care dețin exploatații mixte, pot deține orice competență în domeniul agricol, până la solicitarea celei de-a doua tranșe de plată, pentru a-i permite acestuia să se conformeze condițiilor referitoare la dobândirea competențelor profesionale specificate în programul de dezvoltare rurală.

Solicitanții care dețin experiență practică în activitatea agricolă desfășurată pe teritoriul României și figurează în REVISAL, trebuie să atașeze documente doveditoare emise de angajator/ angajatori, din care să reiasă că au ocupat un post în domeniul agricol într-o exploatație cu profil agricol, pe o perioadă de cel puțin 12 luni acumulată în ultimii 10 ani (experiența practică de 12 luni poate fi și cumulativă,

³ În cazul solicitanților care dețin certificate de competențe profesionale (obținute în urma procesului de evaluare și certificare a experienței profesionale) pentru calificarea de Lucrator în cultura plantelor cod NC 6111.1.1, nivelul de calificare asociat este Nivelul II.

desfășurată în cadrul mai multor exploatații cu profil agricol), astfel încât să certifice experiența practică în activitatea agricolă. Conținutul documentelor doveditoare se va verifica de către experții AFIR prin consultarea REVISAL.

Solicitanții care dețin experiență practică în activitatea agricolă desfășurată în afara granițelor țării, trebuie să atașeze documente din care să reiasă că au ocupat un post în domeniul agricol într-o exploatație cu profil agricol, pe o perioadă de cel puțin 12 luni acumulată în ultimii 10 ani (experiența practică de 12 luni poate fi și cumulativă, desfășurată în cadrul mai multor exploatații cu profil agricol). Aceste documente oficiale trebuie să fie însoțite de traducere legalizată care să facă dovada raporturilor de muncă de tipul: contract individual de muncă/ certificat de angajare, ori o dovadă privind desfășurarea unei activități independente/ raport de muncă sau alt document eliberat de angajator, în conformitate cu actele în vigoare ale aceluia stat.

În cazul solicitanților care nu se regăsesc în REVISAL, precum și a celor care nu pot prezenta documentele doveditoare pentru experiență practică în domeniul agricol în afara granițelor țării, se poate prezenta un certificat de recunoaștere a competențelor, emis de ANC, pe baza experienței dobândite.

Tânărul fermier care se instalează (reprezentantul legal desemnat al categoriei de solicitanți eligibili în relația cu AFIR), trebuie să se stabilească pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef/manager al respectivei exploatații și să exercite controlul efectiv pe termen lung privind luarea deciziilor referitoare la gestionarea exploatației agricole, conform precizărilor din secțiunea categoriilor de solicitanți eligibili, conform formei de organizare.

☒ **Solicitantul figurează în sistemul IACS cu forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin prezenta intervenție**

Solicitanții acestei submăsuri, sub forma de organizare eligibilă pentru accesarea intervenției DR 30, au obligația să înscrie TOATE suprafețele agricole deținute, în IACS. Întreaga bază de producție (suprafețe, animale, pasări și familii de albine) pentru care solicitantul are documente de proprietate și/sau arendă/ concesiune sau alte documente în conformitate cu cele solicitate în capitolul 4.1 se va înregistra în IACS înainte de solicitarea sprijinului. De asemenea este obligatorie înscrierea inclusiv a terenurilor utilizate ca grădini familiale în sistemul IACS gestionat de APIA, chiar dacă acestea au suprafețe mai mici decât dimensiunea minimă a parcelelor eligibile (conform legislației în vigoare), indiferent dacă sunt sau nu solicitate plăți pe suprafață (plăți directe sau plăți compensatorii).

În cazul exploatațiilor care dețin **animale**, acestea vor fi în **proprietatea solicitantului** constituit ca persoană fizică autorizată/întreprindere individuală/întreprindere familială/societate comercială.

Solicitanții trebuie să facă dovada de deținere (în proprietate sau altă formă de folosință) a vetrei stupinei, deși terenul care formează această vatră **nu este obligatoriu să fie înregistrat la APIA.**

Dreptul de folosință trebuie să acopere durata de execuție a contractului de finanțare (3 ani, respectiv 5 ani, în cazul proiectelor care includ investiții pentru sectoarele struguri de masă, pomicultură, de la data semnării contractului de finanțare), cât și perioada de monitorizare ex-post de 5 ani, în conformitate cu prevederile HG nr. 1570/2022. Contractele care conferă dreptul de folosință asupra terenurilor agricole trebuie să fie încheiate în numele solicitantului și valabile la momentul depunerii Cererii de Finanțare.

În cazul în care solicitantul preia o exploatație agricolă, transferul exploatației de la cedent către solicitant se realizează prin intermediul documentelor de proprietate și/sau arendă și/sau concesiune. **Pentru îndeplinirea condiției de eligibilitate, preluarea de la cedent poate fi parțială.** Solicitantul are obligația declarării la APIA a **tuturor parcelelor agricole eligibile și neeligibile** pe care le utilizează, **nedeclararea** întregii suprafețe utilizate atrăgând după sine **sanțiuni** (art. 16 din *Regulamentul CE nr. 640/2014* cu modificările și completările ulterioare).

Pentru îndeplinirea acestei condiții de eligibilitate experții vor consulta:

- *baza de date IACS pentru a verifica dacă solicitantul, atât ca persoană fizică sau sub orice formă de organizare (inclusiv forma prin care solicită sprijin în cadrul acestei intervenții), respectă condiția de instalare în raport cu criteriile de eligibilitate mai sus detaliate. Ulterior acestei verificări, în baza de date RECOM se verifică dacă autorizarea, de către solicitant, pentru prima dată a unui cod CAEN agricol în cadrul unei entități economice, a avut loc cu maximum 24 de luni înaintea depunerii Cererii de finanțare.*

☒ **Solicitantul să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici**

Conform Legii nr. 346 din 14 iulie 2004, cu completările și modificările ulterioare, privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, prin **întreprindere** se înțelege: *orice formă de organizare a unei activități economice, autorizată potrivit legilor în vigoare să realizeze activități de producție, și comerț, în scopul obținerii de venituri, în condiții de concurență, respectiv: societăți reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, societăți cooperative, persoane fizice autorizate, întreprinzători titulari ai unei întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, autorizate potrivit dispozițiilor legale în vigoare, care desfășoară activități economice.*

Indiferent de forma de organizare, solicitanții trebuie să respecte încadrarea în categoria microîntreprinderi sau întreprinderi mici:

- ☒ **microîntreprinderi** – care au **până la 9 salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;
- ☒ **întreprinderi mici** – care au **între 10 și 49 de salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

Înființarea unei noi întreprinderi, trebuie să mențină condiția privind microîntreprinderile/ întreprinderile mici – ținând cont de întreprinderi partenere/ legate, număr de salariați, cifră de afaceri. Se va verifica, inclusiv, condiția de **întreprinderi partenere sau legate definite conform prevederilor Legii nr. 346/2004**, cu modificările și completările ulterioare, pentru încadrarea în categoria de microîntreprindere sau întreprindere mică. Vor fi eligibili solicitanții care **desfășoară activitate agricolă numai prin intermediul formei de organizare în numele căreia solicită sprijinul**, respectând totodată statutul de microîntreprindere/ întreprindere mică.

Întreprindere autonomă - întreprinderea care deține mai puțin de 25% din capitalul social și/sau drepturile de vot în structura altor întreprinderi și/sau alte întreprinderi dețin mai puțin de 25% în întreprinderea dumneavoastră.

Întreprindere parteneră - întreprinderea care nu este clasificată ca întreprindere legată și care se află în următoarea relație cu altă/ alte întreprindere/ întreprinderi: întreprinderea (din amonte) deține, individual sau în comun cu una ori mai multe întreprinderi legate, 25% sau mai mult din capitalul social ori din drepturile de vot ale unei alte întreprinderi (din aval);

Întreprindere legată - întreprinderea care se află în oricare dintre următoarele raporturi:

- a) o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociațiilor celeilalte întreprinderi;
- b) o întreprindere are dreptul de a numi sau de a revoca majoritatea membrilor consiliului de administrație, de conducere ori de supraveghere a celeilalte întreprinderi;
- c) o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra celeilalte întreprinderi, în temeiul unui contract încheiat cu această întreprindere sau al unei clauze din statutul acesteia;
- d) o întreprindere este acționară sau asociată a celeilalte întreprinderi și deține singură, în baza unui acord cu alți acționari ori asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau asociațiilor întreprinderii respective.

Se prezumă că nu există o influență dominantă dacă investitorii prevăzuți la alin. (3) al art. 4² din Legea nr.346/2004, nu sunt implicați direct sau indirect în conducerea întreprinderii respective, fără ca drepturile pe care le dețin în calitatea lor de acționar sau asociat să fie prejudiciate.

Sunt considerate întreprinderi legate și întreprinderile între care există oricare dintre raporturile descrise la lit.a)-d), prin intermediul uneia ori mai multor întreprinderi sau prin oricare dintre investitorii prevăzuți la alin. (3) al art. 4² din Legea nr. 346/2004.

Întreprinderile între care există oricare dintre raporturile descrise mai sus, prin intermediul unei persoane fizice sau al unui grup de persoane fizice care acționează de comun acord, sunt, de asemenea, considerate întreprinderi legate, dacă își desfășoară activitatea sau o parte din activitate pe aceeași piață relevantă ori pe piețe adiacente. O piață adiacentă este acea piață a unui produs sau a unui serviciu situată direct în amonte ori în aval pe piața în cauză.

Atenție! - Cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (3) al art. 4² din Legea nr.346/2004, cu modificările și completările ulterioare, o întreprindere nu poate fi considerată mică sau mijlocie dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice.

Tinerii fermieri care solicită finanțare prin intermediul microîntreprinderii/ întreprinderii mici înființate cu mai mult de 24 de luni înaintea depunerii cererii de finanțare, sunt eligibili cu îndeplinirea următoarelor condiții:

- să nu fi înscris o exploatație agricolă IACS cu mai mult de 24 de luni înaintea depunerii cererii de finanțare, indiferent de forma de organizare deținută, ulterior se va verifica în baza de date RECOM dacă autorizarea de către solicitant, pentru prima dată a unui cod CAEN agricol în cadrul unei entități economice, a avut loc cu maximum 24 de luni înaintea depunerii Cererii de finanțare.

Îndeplinirea acestui criteriu de eligibilitate se va demonstra:

- la momentul depunerii cererii de finanțare, experții AFIR verifică în baza de date a serviciului RECOM online al Oficiului Național a Registrului Comerțului, dacă solicitantul se încadrează în categoria solicitanților eligibili, respectă statutul de microîntreprindere și întreprindere mică la momentul depunerii cererii de finanțare, prin analiza cifrei de afaceri și a numărului de salariați, precum și pe baza copiilor situațiilor financiare pentru anul anterior anului în care solicitantul depune Cererea de Finanțare, înregistrate la Administrația Financiară/Declarație de inactivitate-pentru persoanele juridice, a Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice- pentru forme de organizare constituite conform OUG 44/2008, a Hotărârii Adunării Generale a Acționarilor (AGA) a persoanei juridice, Declarația pe propria răspundere privind încadrarea în categoria IMM;

☑ Solicitantul trebuie să dețină în folosință o exploatație agricolă cu dimensiunea economică de minimum 8.000 SOC pentru zona montană, respectiv 12.000 SOC și maximum 100.000 SOC, la momentul depunerii cererii de finanțare

Solicitanții trebuie să dețină la momentul depunerii Cererii de Finanțare o exploatație agricolă cu dimensiunea cuprinsă în intervalul 8.000 -100.000 SOC pentru zona montană, respectiv 12.000 – 100.000 SOC pentru restul teritoriului național, la momentul depunerii cererii de finanțare.

Dimensiunea exploatației agricole se va calcula pe baza înregistrărilor din Registrul unic de identificare IACS efectuate înainte cu cel mult 30 de zile calendaristice față de data depunerii Cererii de Finanțare.

Calculul SOC se realizează pe baza tabelului privind stabilirea categoriei de fermă, structura culturilor și calculul valorii producției standard (SOC) din Cererea de finanțare pe baza situației existente, ca anexă la Ghidul solicitantului.

Pentru sesiunea curentă de depunere proiecte PS 2023-2027 (AFIR) derulată după sesiunea de înregistrare a cererilor de plată pe suprafață (APIA) se consultă înregistrările din IACS - APIA din anul curent depunerii cererii de finanțare, iar în cazul în care transferul exploatației nu figurează încă în IACS, se consultă documentele doveditoare ale solicitantului.

Rezultatul calculului dimensiunii exploatației agricole la **data depunerii Cererii de finanțare** coincide cu **anul „0”⁴ din Planul de afaceri**.

ANUL „0” se realizează pe baza înregistrărilor din **IACS conform situației existente în ferma zootehnică/ ferma mixtă la momentul depunerii Cererii de finanțare, în nume propriu.**

Astfel, în cazul exploatațiilor înființate/ consolidate după închiderea campaniei de depunere a cererii unice de plată pe suprafață în Registrul unic de identificare de la APIA din perioada de depunere aferentă anului curent depunerii cererilor de finanțare, se acceptă înscrierile în APIA în afara campaniei respective, prin cererea de transfer definitiv a exploatației (suprafețelor) înregistrate la APIA, din anul curent depunerii Cererii de Finanțare la AFIR **Documentele care dovedesc transferul exploatației în anul curent depunerii Cererii de Finanțare, vor fi însoțite de o adeverință APIA din care să reiasă structura exploatației.**

ULTIMA PERIOADĂ de depunere (înregistrare) a cererii unice de plată pe suprafață în registrul unic de identificare de la APIA, este anul în care au fost înregistrate suprafețele de teren la APIA, în numele formei de organizare a solicitantului (PFA, II, IF, SRL).

În ceea ce privește producția obținută de tânărul fermier din culturile și/sau animalele aferente exploatației gestionate, este obligatoriu ca produsele obținute să facă parte din Anexa I la TFUE (Anexa 9 la prezentul Ghid al Solicitantului) .

Dimensiunea economică a exploatației agricole deținută de tânărul fermier la depunerea Cererii de finanțare poate crește pe durata de derulare a proiectului.

Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică a exploatației deținute de tânărul fermier la depunerea Cererii de Finanțare a exploatației agricole pe durata de execuție a proiectului (implementare și monitorizare) cu mai mult de 15%. Prin excepție, în cazul pepinierelor marja de fluctuație de maximum 15% a dimensiunii economice poate fi mai mare. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 8.000 SOC pentru zona montană, respectiv 12.000 SOC, stabilit prin condițiile de eligibilitate.

În cazul nerespectării **condițiilor de eligibilitate** și de selecție menționate atât în fișa tehnică a intervenției DR 30, precum și în Ghidul Solicitantului aferent intervenției DR-30 și a procedurilor aferente și asumate prin semnarea contractului de finanțare, precum și a tuturor angajamentelor asumate pentru implementarea corectă a Planului de Afaceri, sprijinul acordat la prima tranșă de plată va fi **recuperat integral** și nu va mai fi plătită a doua tranșă de plată.

⁴ A se vedea definiția de la capitolul 4.4 Definiții

În cazul în care, în sistemul APIA nu se pot vizualiza înregistrările efectuate de solicitant, acesta poate depune o adeverință emisă de APIA din care să reiasă toate datele necesare îndeplinirii condițiilor de eligibilitate și criteriilor de selecție care implică înscrieri la APIA. Validarea informațiilor prezentate în adeverința APIA se va face prin verificarea în sistemul informatic APIA la momentul la care înregistrările pot fi vizualizate.

Consolidarea exploatației înainte de depunerea Cererii de finanțare în vederea atingerii dimensiunii minime eligibile **NU constituie creare de condiții artificiale.**

Verificarea riscului de creare de **condiții artificiale** se face atât pentru tânărul fermier cât și pentru cedenți. NU este admisă fărâmițarea exploatațiilor agricole, în scopul creării în mod artificial de condiții necesare pentru a beneficia de sprijin (mai multe detalii privind înțelegerea condițiilor artificiale, puteți regăsi în Anexa 9 - Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PS 2023-2027). În acest sens, se va verifica istoricul exploatației preluate de tânărul fermier pentru care solicită sprijin prin DR-30 din perspectiva fracționării exploatațiilor cu care vine la sprijin anterior accesării DR-30.

Îndeplinirea acestei condiții de eligibilitate se va demonstra:

- la momentul depunerii cererii de finanțare pe baza print screenului rezultat prin consultarea bazelor de date, de către experții AFIR, din APIA în nume propriu și/sau al cedentului, corelat cu datele înregistrate în Cererea de finanțare – tabel calcul SOC;
- prin verificarea înregistrărilor din Circumscripția Veterinară, a documentelor de proprietate/ folosință pentru exploatația agricolă și prin verificarea în Anexa 4 - Lista cu UAT care se regăsesc în zone montane, a exploatațiilor care sunt amplasate în zona montană, a confruntării produselor obținute de tânărul fermier cu **Anexa I la TFUE.**

☒ **Solicitantul depune, odată cu Cererea de Finanțare, un plan de afaceri viabil care va cuprinde:**

- situația inițială a exploatației constituită din minimum 8.000 SOC și maximum 100.000 SOC în zona montană, respectiv minimum 12.000 SOC și maximum 100.000 SOC pentru pentru restul teritoriului național;
- obiectivele și acțiunile ce urmează a fi dezvoltate de solicitant care să demonstreze viabilitatea planului de afaceri;
- investițiile în acord cu obiectivele proiectului vor reprezenta cel puțin 40% din valoarea sprijinului nerambursabil;
- calendarul de implementare a planului de afaceri.

Solicitantul trebuie să demonstreze creșterea performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 30% din valoarea primei tranșe de plată, prin entități precum cooperative, grupuri de producători, unități de procesare, piețe locale, platforme de comercializare alternative (ex. Agrohub) etc., înainte de depunerea celei de-a doua tranșe de plată.

Îndeplinirea acestei condiții de eligibilitate se va demonstra:

- prin verificarea de către experții AFIR, încă de la momentul depunerii cererii de finanțare, a cerinței privind viabilitatea planului de afaceri care trebuie să respecte structura cadru, iar din informațiile prezentate se demonstrează creșterea performanțelor economice ale exploatației;

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-30 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”

- se verifică dacă investițiile sunt în acord cu obiectivele proiectului și reprezintă cel puțin 40% din valoarea sprijinului nerambursabil;
- pentru acordarea celei de-a doua tranșe de plată, experții AFIR verifică **dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației**, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 30% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării Planului de Afaceri, la solicitarea celei de-a doua tranșe de plată).

Planul de afaceri (PA)

Planul de Afaceri se atașează la Cererea de Finanțare și va fi întocmit conform structurii modelului-cadru anexat la Ghid (Anexa 2) și trebuie să cuprindă detalii privind:

- + **Datele de identificare ale solicitantului**, date privind elaboratorul proiectului, titlul proiectului, data întocmirii acestuia și cursul de schimb EURO/ RON al Băncii Central Europene valabil la data elaborării acestuia.
- + **Prezentarea situației inițiale a exploatației agricole** (de ex. datele solicitantului și/sau ale cedentului, aria de cuprindere a activității, forma juridică a solicitantului, abilități profesionale, istoricul întreprinderii agricole, facilități de producție, dotarea exploatației, suprafețele și/sau animalele deținute care constituie dimensiunea SOC minimă);
- + **Prezentarea etapelor și obiectivelor propuse pentru dezvoltarea exploatației agricole:** planificarea îndeplinirii acestora, riscurile de implementare, standarde de mediu și normele sanitare-veterinare (în cazul exploatațiilor agricole care vizează creșterea de animale) și previziunea veniturilor și cheltuielilor pentru perioada de implementare a Planului de Afaceri. De asemenea, se vor detalia și operațiunile de condiționare-procesare sau agricultură ecologică, producere de energie regenerabilă pentru consum propriu, economie circulară etc., dacă este cazul);
- + **Descrierea acțiunilor prevăzute** pentru atingerea obiectivelor urmărindu-se ca investițiile să reprezinte cel puțin 40% din valoarea sprijinului nerambursabil.

Exemple de investiții:

Toate cheltuielile prevăzute la secțiunea eligibilitatea cheltuielilor, cât și cele pentru demonstrarea criteriilor de selecție (investiții în agricultura ecologică, agricultura de precizie, echipamente de irigații, economie circulară, etc.) pot fi incluse în categoria investiții, în vederea respectării a cel puțin 40% din valoarea sprijinului nerambursabil, cu excepția cheltuielilor tehnologice aferente unui ciclu de producție (ex: a input-urilor precum achiziția de semințe, a pesticidelor, a consumului de carburant - cheltuieli eligibile, dar care nu se cuantifică în procentul de 40% din valoarea sprijinului nerambursabil).

- + Descrierea modului de îndeplinire a obiectivului de comercializare a producției agricole proprii în procent de minimum 30% din valoarea primei tranșe de plată, demonstrată prin documente justificative, în conformitate cu legislația în vigoare. **Se va lua în calcul valoarea cumulată pe toată perioada dintre semnarea Contractului de finanțare și solicitarea celei de-a doua tranșe de plată.**

- ✚ **Demonstrarea creșterii performanței economice** a exploatației agricole, astfel încât să reiasă modul în care se va dezvolta/moderniza exploatația agricolă, creșterea productivității și toate aspectele legate de realizarea obiectivelor prezentate prin proiect, cu **menținerea criteriilor de selecție și eligibilitate, îndeplinite la finanțare, pe toată perioada de derulare a proiectului**⁵.
- ✚ Calendarul de implementare al planului de afaceri, pe luni și activități.

Instalarea tânărului fermier presupune prezența acestuia în exploatație și managementul direct al acesteia, fiind necesară stabilirea domiciliului⁶ în UAT-ul în care este înregistrată exploatația sau zona limitrofă⁷ a UAT-ului în care este înregistrată exploatația, iar în cazul în care acesta este încadrat într-o activitate salarizată, locul de muncă al acestuia să fie în UAT-ul în care exploatația este înregistrată sau zona limitrofă a UAT-ului în care este înregistrată exploatația.

Durata maximă de implementare a planului de afaceri este de 3 ani, respectiv 5 ani pentru sectorul pomicol și struguri de masă.

În acest sens:

- tânărul fermier (care se instalează) trebuie să își stabilească **domiciliul în UAT-ul în care exploatația este înregistrată sau zona limitrofă** a UAT-ului în care este înregistrată exploatația;
- în cazul în care tânărul fermier care se instalează, este sau va fi încadrat într-o activitate salarizată, **locul de muncă al acestuia (sediul social/ punctul de lucru al angajatorului)** trebuie să fie în aceeași UAT sau zona limitrofă a UAT-ului în care este înregistrată exploatația;
- sediul social** al beneficiarului trebuie să fie localizat în aceeași UAT în care este înregistrată exploatația.

Pentru asigurarea viabilității planului de afaceri se va descrie în detaliu gestionarea exploatației agricole pentru perioada de implementare și monitorizare a proiectului, cu prezentarea datelor privind domiciliul și/sau locul de muncă în afara UAT-ului/UAT-urilor în care este localizată exploatația agricolă.

Atenție!

Acțiunile cuprinse în planul de afaceri pentru atingerea obiectivelor vor fi coerente astfel încât să se asigure viabilitatea Planului de afaceri propus raportat la exploatație și cuantumul sprijinului.

⁵ În cazul îndeplinirii criteriului de selecție CS 4.1 aferent P.4. Principiul deținerii în proprietate a exploatației, este obligatorie menținerea în proprietate a suprafețelor deținute în proprietate la depunerea Cererii de Finanțare, fiind permisă posibilitatea extinderii ulterioare a exploatației și prin alte forme de deținere a terenurilor agricole.

⁶ DOMICILIUL - potrivit Codului Civil (art. 86 - 91) se precizează că, dacă prin lege nu se prevede altfel, o persoană fizică nu poate să aibă în același timp decât un singur domiciliu și o singură reședință, chiar și atunci când deține mai multe locuințe. Domiciliul persoanei fizice, în vederea exercitării drepturilor și libertăților sale civile, este acolo unde aceasta declară că își are locuința principală. Reședința persoanei fizice este în locul unde își are locuința secundară. Relația locuință-domiciliu-reședință poate fi astfel descrisă: orice locuință poate fi domiciliu sau reședință, după alegerea titularului; locuința desemnată ca reședință nu poate fi, în același timp, domiciliu și invers; o persoană poate avea mai multe locuințe, însă are, la un moment dat, un singur domiciliu și o singură reședință.

⁷ ZONA LIMITROFĂ - reprezintă zona constituită din UAT-urile aflate la o distanță de maxim 75 km (conform hartă rutieră) față de UAT în care este înregistrată exploatația agricolă. Calculul distanței de la sediul social al exploatației la cel mai apropiat oraș poate fi făcută fie prin raportarea la km 0, fie prin raportarea la intrarea în oraș.

Condițiile specifice elaborării Planului de Afaceri în funcție de tipologia de exploatație

➤ **Pentru exploatațiile zootehnice/mixte:**

Solicitanții acestei submăsuri care dețin exploatații zootehnice/ mixte și care fac parte dintr-o asociație/ cooperativă care are concesionate/ închiriate suprafețe agricole reprezentând pajiști, în conformitate cu Ordinul MADR nr. 45/2021, vor ține cont de toate angajamentele luate ca urmare a aderării la acea asociație/ cooperativă și vor prezenta în planul de afaceri, în secțiunea dedicată fluxului tehnologic, detaliile privind modalitatea de creștere a animalelor atât în perimetrul gospodăriei, cât și în afara acesteia, având în vedere că o perioadă importantă de timp animalele nu se regăsesc în exploatația solicitantului/adăposturile din gospodărie. În cadrul planului de afaceri trebuie demonstrată sustenabilitatea și viabilitatea activității pentru care se solicită sprijin (inclusiv obținerea producției de către fermier și comercializarea acesteia și în perioada de pășunat). În cadrul cererii de finanțare trebuie menționate codurile ANSVSA (al solicitantului și asociației/cooperativei) în vederea verificării transferului animalelor.

Exploatațiile zootehnice sau cele mixte vor respecta în mod obligatoriu prevederile PROGRAMULUI DE ACȚIUNE pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole și Codul de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole aprobate prin Ordinul nr. 333/165/2021 - (Anexă la ghid), fiind verificată respectarea acestora la solicitarea celei de-a doua tranșe de plată, prin prezentarea unui document emis în baza ordinului mai sus menționat.

Calcululele privind dimensionarea corectă a facilităților de gestionare a gunoiului de grajd/dejecțiilor de origine animală se realizează prin utilizarea aplicației:

<https://apanoastra.ro/calculatoare/calculator-dimensionare-platforma-gunoi-de-grajd-pentru-intreaga-perioada-de-interdictie>

Atenție!

Investiția legată de facilitățile de gestionare a gunoiului de grajd/dejecțiilor de origine animală trebuie să fie în conformitate cu PROGRAMUL DE ACȚIUNE pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole.

➤ **Pentru exploatațiile pomicole**

În cazul **înființării și reconversiei plantațiilor pomicole**, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile definite de Legea pomiculturii nr. 348/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Specii eligibile pentru sprijin prin intervenția DR 30

A. Pomi fructiferi		
Măr	Păr	Gutui
Prun	Cireș	Vișin
Cais	Piersic	Nectarin
Nuc	Migdal	Alun
Castan		
B. Arbuști fructiferi		
Coacăz negru	Coacăz roșu	Coacăz alb
Agriș	Zmeur de grădină	AFIN de cultură
Mur de grădină, Mur cu ghimpi sau fără	Măceș	Soc negru
Trandafir pentru petale	Lonicera caerulea L.	Corn
Scorușul negru (Aronia melanocarpa)	Cătină	Goji
C. Căpșun		
D. Dud		

➤ Pentru exploatațiile care vizează viticultura

În cazul **investițiilor în exploatații viticole**, se va avea în vedere demarcarea cu FEGA de mai jos.

În cazul exploatațiilor predominant viticole sau apicole (SO majoritar) care au accesat/accesează PNS sau PNA, în Planul de afaceri va fi expusă modalitatea prin care se asigură complementaritatea dintre cele două programe, viabilitatea afacerii, fiind avută în vedere asigurarea demarcării cu intervențiile FEGA din PS 2023-2027. Elementele de demarcare se regăsesc în sub-sectiunea 2.2.2.

➤ În cazul proiectelor care vizează acțiuni **de plantare și/sau defrișare**, la momentul **depunerii cererii de finanțare**, se va prezenta **autorizația de plantare / autorizația de defrișare (dacă este cazul)**, documente conform Legii nr. 348/2003, cu modificările și completările ulterioare.

➤ În cazul producătorilor de **semințe și material săditor**, la momentul **depunerii Cererii de finanțare** se va prezenta **autorizația pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor certificate și a materialului săditor**, documente conform Legii nr. 266/2002, cu modificările și completările ulterioare.

➤ În cazul clădirilor asupra cărora se intervine cu modernizări/ extinderi și în cazul terenurilor pe care se vor realiza proiecte ce presupun lucrări de construcții montaj, contractele care conferă dreptul de folosință vor fi încheiate pe o perioadă egală cu perioada de implementare și monitorizare a proiectelor.

➤ În cazul în care, acțiunile prezentate în Planul de Afaceri (modernizări, construcții etc.), impun obținerea de la Agenția Națională de Protecție a Mediului, a Deciziei etapei de încadrare sau a Acordului de mediu (ca document final), este important ca solicitanții să inițieze demersurile la Autoritatea Competentă de Mediu (ex. ANPM/ARBDD) pentru obținerea acestuia încă de la depunerea cererii de

finanțare, astfel încât aceștia să se încadreze în termenul de depunere a documentului final de mediu solicitat la depunerea ultimei cereri de plată.

➤ Pentru exploatațiile care **vizează creșterea animalelor**, solicitanții trebuie să dețină în exploatarea agricolă **construcții zootehnice adaptate** pentru creșterea animalelor și a pasărilor însoțite de **documentația doveditoare pentru deținerea în proprietate sau folosință (inclusiv Registrul Agricol pentru Anexe gospodărești)**.

➤ În cazul în care pe parcursul implementării planului de afaceri se impune modificarea acestuia sunt permise 2 modificări cu Notificarea AFIR, cu condiția menținerii condițiilor de eligibilitate și selecție⁸ pe baza cărora tânărul fermier a accesat sprijinul intervenției, iar modificările propuse să se încadreze în fluxul tehnologic din exploatarea). Suplimentar, față de cele 2 modificări invocate mai sus, sunt permise și modificările de plan de afaceri impuse de obligativitățile de aliniere la noile modificări legislative care apar pe parcursul derulării contractului tânărului fermier sunt permise, cu justificările necesare.

Durata maximă de implementare a planului de afaceri este de 3 ani, respectiv 5 ani pentru sectorul pomicol și struguri de masă.

☒ **Solicitantul se instalează pentru prima dată ca tânăr fermier și nu a mai beneficiat de sprijin prin FEADR pentru activități agricole din PNDR 2007-2013, PNDR 2014-2020 (inclusiv tranziție 2021-2022) sau PS 2023-2027, indiferent de forma de organizare cu care vine pentru acordarea sprijinului.**

Îndeplinirea acestei condiții de eligibilitate se va verifica la momentul depunerii cererii de finanțare prin verificarea expertizelor AFIR, în Baza de date a serviciului RECOM - ONRC, bazele de date AFIR (SPCDR), Declarația F din cererea de finanțare.

Este important ca solicitanții să depună la Agenția pentru Protecția Mediului/ ARBDD, încă de la depunerea cererii de finanțare, notificarea către Autoritatea Competentă de Mediu cu privire la activitățile și acțiunile prevăzute prin planul de afaceri.

2.2.1 Eligibilitatea cheltuielilor:

Sprijinul va fi acordat pentru facilitarea începerii activităților agricole pentru instalarea tânărului fermier într-o exploatarea agricolă, pe baza Planului de afaceri depus odată cu Cererea de Finanțare.

⁸ În cazul îndeplinirii criteriului de selecție CS 4.1 aferent P.4. *Principiul deținerii în proprietate a exploatarea*, este obligatorie menținerea în proprietate a suprafețelor deținute în proprietate la depunerea Cererii de Finanțare, fiind permisă posibilitatea extinderii ulterioare a exploatarea și prin alte forme de deținere a terenurilor agricole.

Toate cheltuielile prevăzute în Planul de afaceri pot fi eligibile, respectând condițiile prevăzute în prezentul Ghid și Fișa tehnică a intervenției DR 30, inclusiv costurile pentru capitalul de lucru, cadastrare, achiziționare de teren (în procent de maximum 10% din valoarea sprijinului), cu respectarea legislației naționale și europene în vigoare, obținerea de produse care se regăsesc în Anexa I la TFUE sau achiziția de material biologic, efectuarea de studii precum cele pentru proiecte care vizează reconversie și/sau înființare în sectorul pomicol, dar și activități de protecție a mediului, construire și modernizare clădiri cu destinație agricolă și agroalimentară, achiziția de echipamente în vederea creșterii performanței economice a exploatației etc., activități relevante pentru implementarea Planului de Afaceri aprobat.

În vederea modernizării/ dezvoltării exploatației nu sunt permise acțiuni care să prevadă cheltuieli cu echipamente sau utilaje second - hand.

Îndeplinirea cerințelor și realizarea acțiunilor propuse pentru atingerea acestora, stabilite de solicitant în Planul de Afaceri, inclusiv cele privind domiciliul și locul de muncă, constituie CONDIȚIE DE ELIGIBILITATE, iar neîndeplinirea acestora atrage recuperarea integrală a sprijinului acordat.

2.2.2 Demarcarea cu intervențiile FEAGA din cadrul PS 2023-2027

Evitarea dublei finanțări, în conformitate cu art. 22 (3) (a) (iii) din Reg. nr. 1060/2021, se va asigura prin demarcare la nivel de solicitant/beneficiar în ceea ce privește intervențiile care vizează sectorul-legume fructe, prin verificări încrucișate, conform protocoalelor și schimburilor de informații efectuate între autoritățile responsabile (APIA/AFIR).

SECTORUL VITIVINICOL – demarcarea cu FEAGA

În cadrul acestei intervenții pot fi eligibile exploatațiile care dețin și suprafețe viticole plantate cu struguri de vin, cu condiția asigurării demarcării cu intervențiile FEAGA din PS 2023-2027.

Demarcarea privind achiziția de echipamente, înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, aferente intervențiilor FEAGA (IS-V-02 și IS-V-07) și intervenției FEADR DR-30 se realizează la nivel de operațiuni eligibile.

Astfel, achiziția de echipamente/utilaje în sisteme de plantații viticole, altele decât cele menționate la pct. 5 partea II Anexa II din cadrul cu Regulamentului (UE) nr. 126/2022, este eligibilă doar în cadrul FEAGA, în conformitate cu prevederile art. 22 din Regulamentul (UE) nr. 126/2022, fiind excluse din FEADR. Astfel, demarcarea la nivel de tipologii de cheltuieli se realizează după cum urmează:

- Achiziția de tractoare și remorcile/semiremorcile tehnologice (asimilate vehiculelor de transport specializat utilizate în producția agricolă primară) sunt eligibile la nivelul intervenției FEADR DR-30, în cazul în care solicitanții dețin exploatații care au în componență suprafețe vitivinicole. Aceste tipuri de investiții nu sunt eligibile în cadrul FEAGA (în conformitate cu

Regulamentul (UE) nr. 126/2022 Anexa II partea II pct. 5), astfel asigurându-se ex-ante evitarea dublei finanțări.

- Înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei pentru suprafețe viti-vinicole, în cazul în care solicitanții dețin exploatații care au în componență suprafețe viti-vinicole acestea sunt eligibile la nivelul intervențiilor FEADR, putând fi finanțate în cadrul DR 30 (în condițiile fișei intervenției). Aceste tipuri de investiții nu sunt eligibile în cadrul FEAGA (în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 126/2022 Anexa II partea II pct. 4).

Capacitatea tractorului se va corela cu întreaga suprafață aferentă plantației viticole (atât pentru producerea strugurilor de masă cât și a celor pentru vin).

În cazul în care solicitantul DR-30 beneficiază de sprijin prin intermediul FEAGA pentru sectorul viti-vinicol, cheltuielile finanțate prin intermediul DR-30 (FEADR) nu vor fi eligibile pentru acesta și viceversa, fiind realizată verificarea la momentul depunerii documentației de solicitare a sprijinului. Prin planul de afaceri aferent DR-30 pot fi prevăzute acțiuni specifice domeniului viti-vinicol, cu condiția ca aceste acțiuni să nu fie solicitate pentru finanțare prin intervențiile sectoriale din FEAGA.

SECTORUL APICOL

Demarcarea cheltuielilor comune aferente sectorului apicol se realizează pe parcursul implementării intervențiilor PS 2023-2027 care vizează investiții în acest sector (verificarea cheltuielilor din Planul de Afaceri al tânărului fermier depus la AFIR odată cu Cererea de Finanțare cu lista de cheltuieli depusă la APIA). Astfel, în conformitate cu Ordinul MADR nr. 105/2023 privind criteriile de eligibilitate, documentele justificative, condițiile și modul de implementare a intervențiilor aferente sectorului apicol, solicitanții apicultori ai intervențiilor apicole din cadrul Pilonului I al PS 2023-2027 pot accesa simultan sprijin prin DR-30 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”, cu condiția ca cheltuielile propuse prin lista cheltuielilor stabilită prin proiect să nu fie solicitate prin intervențiile apicole ale Pilonului I și viceversa. Condiția se aplică de la momentul solicitării sprijinului prin FEADR, iar lista cheltuielilor stabilită de apicultor prin proiectul depus pentru finanțarea prin FEADR, devine neeligibilă prin intervențiile apicole din Pilonul I al PS PAC.

2.3 Criterii de selecție ale proiectului

IMPORTANT

Înainte de depunerea cererii de finanțare, solicitantul trebuie să identifice, obiectiv, punctajul estimat (evaluare, prescoring) pe care aceasta îl întrunește, să anexeze cererii de finanțare, documentele pe baza cărora se certifică îndeplinirea criteriilor de selecție, în acord cu detalierea de la secțiunea aferentă selecției.

Toate proiectele vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție menționate mai jos.
Pragul de calitate prestabilit pentru această intervenție este de: 20 puncte.

Scorul se calculează în baza următoarelor principii de selecție:

Nr. Crt.	Principii de selecție și criterii de selecție	Punctaj
P.1	Principiul nivelului de calificare	25
	1.1 Solicitantul a absolvit cu diplomă de studii superioare pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt)	25
	1.2 Solicitantul a absolvit studii postliceale sau liceale pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt)	18
	1.3 Solicitantul prezintă dovada urmăririi unui curs de calificare/instruire superior nivelului minim obligatoriu solicitat prin eligibilitate, pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt), cel puțin Nivelul I de calificare, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională.	17
	Studiile/Formarea/Competențele profesionale trebuie să fie în acord cu ramura agricolă vizată prin proiect (vegetal/zootehnic/mixt) în domeniul/specializarea agricol/ă.	
P.2	Principiul instalării tinerilor fermieri în Zona Montană	20
	2.1 Exploatația este localizată în proporție de cel puțin 50% în Zona Montană	20

P.3	Principiul comasării prin preluarea de exploatații**	25
	3.1 - Solicitantul preia integral cel puțin o exploatație agricolă de la un cedent cu vârsta de cel puțin 60 de ani	15
	3.2 - Solicitantul face parte dintr-o formă asociativă cu rol economic (cooperativă, grup sau organizație de producători)	10
	3.3 - Solicitantul preia integral cel puțin două exploatații agricole	7
	3.4 – Solicitantul preia integral o exploatație agricolă	4
	** Punctajul aferent CS 3.2 se poate cumula cu oricare dintre celelalte criterii (3.1, 3.3, 3.4) în condițiile în care solicitantul face parte dintr-o formă asociativă cu rol economic. Punctajul aferent CS 3.1 nu se cumulează cu punctajul aferent CS 3.3 și/sau CS 3.4. Pentru a beneficia de punctaj conform criteriului de selecție, preluarea exploatațiilor se realizează integral, cu toate suprafețele și animalele pe care le deține cedentul în proprietate (condiția nu se aplică pentru suprafețele deținute de cedent în baza unui contract de arendă sau alte forme, în schimb cedentul trebuie să renunțe la activitatea agricolă și să nu mai fie înregistrat ca atare, în niciun registru specific), așa cum apar înregistrate la APIA și/sau la ANSVSA/ANZ și în Registrul agricol. Ca urmare, cedentul nu trebuie să mai fie înregistrat în Registrul unic de identificare - APIA și/sau în Registrul exploatațiilor de la ANSVSA/ DSVSA/ ANZ/ Circumscripția Veterinară și Registrul Agricol. Nu este obligatorie preluarea suprafețelor deținute de cedenți în arendă sau sub alte forme de folosință, și nici a curții, a anexelor gospodăriei cedentului sau a animalelor destinate consumului propriu al cedentului. Nu este obligatorie preluarea suprafețelor neagricole, încadrate în Registrul Agricol ca "Păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră" și/sau "Ape și bălți". Îndeplinirea acestui criteriu de selecție se menține pe toată perioada de implementare și monitorizare a proiectului. Pentru îndeplinirea acestui principiu de selecție, se vor verifica: extras din Registrul unic de identificare - APIA și/sau Registrul exploatațiilor de la ANSVSA/ DSVSA/ ANZ/ Circumscripție Veterinară și Registrul Agricol pentru cedent/cedenți, din care să reiasă situația acestora înainte și după momentul preluării exploatației/exploatațiilor agricole.	
P.4	Principiul deținerii în proprietate a exploatației	5
	4.1 Solicitantul deține în proprietate cel puțin o parte din suprafețele de teren aferente exploatației și totalitatea efectivelor de animale în cazul exploatațiilor zootehnice..	5
P.5	Principiul promovării tehnologiilor și tehnicilor de producție moderne cu impact redus asupra mediului și eficientizarea utilizării resurselor naturale***	25
	Planul de afaceri cuprinde cel puțin una dintre următoarele acțiuni de protecție a mediului și utilizare eficientă a resurselor:	
	5.1 - Agricultură ecologică	15
	5.2 - Combaterea biologică a dăunătorilor/ polenizare biologică****	10

	5.3 - Agricultură de precizie, inclusiv sisteme automatizate pentru optimizare a fluxului de producție (minim 5% din valoarea sprijinului)	10
	5.4 - Economia circulară/ utilizare de energie din surse regenerabile/ kit de irigare prin picurare independent energetic (minim 5 % din valoarea sprijinului)	15
*** Punctajele aferente CS 5.2 și 5.4 se pot cumula, precum și cele aferente 5.3 și 5.4. **** Solicitanții care dețin minimum 5 stupi, pot beneficia de punctaj în cadrul CS 5.2, chiar dacă nu dețin teren agricol. Îndeplinirea criteriilor de selecție se menține pe toată perioada de implementare și monitorizare a proiectului.		
	Total punctaj	100 p

Atenție! Punctajul estimat (evaluare, prescoring) se va face pe propria răspundere a solicitantului și prin prezentarea de documente suport, așa cum se solicită în descrierea fiecărui criteriu.

Clarificări principii de selecție

P1. Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol/ veterinar/ economie agrară;

Absolvirea de studii superioare se dovedește cu diploma de licență/master/doctor, studiile liceale se dovedesc cu diplomă de bacalaureat, iar studiile postliceale cu diplomă de absolvire.

Se punctează doar studiile care **sunt în acord cu activitatea agricolă propusă prin proiect.**

Criteriul de selecție 1.1 se consideră îndeplinit dacă:

- solicitantul este absolventul unei forme de învățământ din sistemul național de educație, iar studiile superioare sunt în domeniul agricol în acord cu ramura de științe „*Ingineria resurselor vegetale și animale*” vizată prin proiect (horticultură, zootehnie, îmbunătățiri funciare, medicină veterinară, management agricol)/ agroalimentar/ veterinar/ economie agrară/ mecanică agricolă/ inginerie economică în agricultură și dezvoltare rurală și prezintă diploma/documentul care să ateste absolvirea formei de învățământ corespunzătoare (diplomă licență, diplomă master, diplomă doctorat, diplomă post-doctorat etc.);
- sunt admise și diplomele de studii care beneficiază de recunoaștere/ echivalare de către autoritatea competentă a Ministerului Educației conform legislației naționale în vigoare;
- solicitanții cu studii superioare care dețin specializări ce nu sunt explicit prevăzute în legislația privind nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare la ramura de știință Ingineria resurselor vegetale și animale, beneficiază de punctaj dacă pot fi asimilate specializările prin studierea a cel puțin 3 discipline în relație cu activitatea propusă prin proiect prin atașarea foii matricole, a suplimentul descriptiv.
- în cazul în care solicitantul este absolvent al unei forme de învățământ superior (conform celor precizate anterior) care a absolvit în ultimele 12 luni, dar nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată și adeverința de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă/ situația școlară.

Din ramura de științe „Ingineria resurselor vegetale și animale” – se exclud specializarea peisagistică, piscicultură și acvacultură, domeniul de licență Inginerie forestieră, Silvicultură, biotehnologii.

Criteriul de selecție 1.2 se consideră îndeplinit dacă:

- Solicitantul a absolvit studii postliceale sau liceale pentru ramura agricolă vizată în proiect

(vegetal/zootehnic/mixt) agricultură, industrie alimentară, protecția mediului, inclusiv toate calificările care fac referință în titulatură la domeniul agricol (ex. mecanică agricolă) potrivit legislației specifice în domeniu.

- În cazul în care solicitantul a absolvit masteratul pentru ramura agricolă vizată prin proiect, dar a absolvit o facultate care nu are legătură cu agricultura (politehnică, științe sociale etc.), studiile absolvite vor fi punctate la CS 1.2- studii postliceale sau liceale.
- În cazul în care solicitantul are studii superioare și din foaia matricolă rezultă că a studiat cel puțin o materie ce are legătură cu ramura agricolă vizată prin proiect, va fi punctat la CS 1.2 - studii postliceale sau liceale.
- În cazul în care solicitantul are studii liceale al căror profil nu se încadrează în domeniul proiectului *acesta va prezenta: **documente din care să rezulte că a studiat cel puțin o disciplină/competență etc. /a dobândit competențe pentru ramura agricolă vizată prin proiect, de ex. foaia matricolă, suplimentul descriptiv etc.***

Criteriul de selecție 1.3 se consideră îndeplinit dacă:

- solicitantul prezintă dovada urmării unui curs de calificare/instruire superior nivelului minim obligatoriu solicitat prin eligibilitate, pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt), cel puțin Nivelul I de calificare, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională.

Pentru demonstrarea criteriului de selecție și acordarea punctajului minim se va prezenta, pe lângă documentul care certifică absolvirea celor 8 clase, un act doveditor (diplomă, certificat de calificare) eliberat de un formator de formare profesională acreditat (recunoscut de Ministerul Educației) prin care se certifică competențele profesionale (instruirea/ calificarea/ specializarea) - cel puțin nivelul I de calificare.

Cursurile de calificare de minimum Nivel I pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt) se pot dovedi cu un certificat de competențe profesionale* eliberat de un furnizor de formare profesională a adulților recunoscut de către Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC)

sau

recunoașterea de către un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale autorizat ANC a competențelor dobândite ca urmare a experienței profesionale.

* În cazul certificatelor de competențe profesionale, acolo unde nu se poate stabili nivelul de calificare, în cadrul procesului de evaluare, se vor solicita clarificări Autorității Naționale pentru Calificări (ANC). Certificatele de competențe profesionale (obținute în urma procesului de evaluare și certificare a experienței profesionale) pentru calificarea de Lucrător în cultura plantelor cod NC 6111.1.1, au nivelul de calificare asociat cu Nivelul II.

Pentru acordarea de punctaj la criteriul de selecție 1.3 sunt acceptate și certificatele de absolvire a cursurilor de calificare emise de ANCA, DAJ.

Informații privind tipurile de studii considerate ca aparținând ramurii agricole vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt) sunt prezentate la capitolul „4.4 Dicționar” din prezentul Ghid.

Competențele profesionale trebuie să fie în acord cu ramura agricolă vizată în proiect.

P2. Principiul instalării tinerilor fermieri în Zona Montană

2.1 Exploatarea este localizată în proporție de cel puțin 50% în zona montană

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-30 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”

Criteriul de selecție 2.1 se consideră îndeplinit dacă:

- exploatațiile sunt amplasate peste 50% în zona montană, calculul făcându-se raportând **suprafața de teren** (exprimată în ha)/ **efectivul total de animale** (exprimat în capete de animale/ familii de albine) din zona montană (în funcție de UAT în care sunt înregistrate) **la suprafața totală de teren/ efectivul total de animale din exploatație**, în funcție de tipul de încadrare a exploatației (vegetală sau zootehnică)
- încadrarea exploatației este într-un UAT din zona montană, și trebuie să fie marcată în Cererea de finanțare, să corespundă cu înregistrarea în IACS - APIA (localitățile marcate cu abrevierea ANC-ZM), realizându-se conform Anexei „Lista UAT-urilor din zonele montane” la Ghidul solicitantului.
- încadrarea în tipul de zonă montană se realizează în funcție de localizarea suprafeței majoritare (peste 50%) din suprafața exploatației vegetale (pentru exploatațiile exclusiv vegetale sau predominant vegetale) în funcție de UAT în care sunt înregistrate.
- în cazul exploatațiilor exclusiv zootehnice sau predominant zootehnice, încadrarea în tipul de zonă se face ținând cont de UAT-ul în care sunt înregistrate animalele (peste 50% din total capete animale/ familii de albine).
- în cazul exploatațiilor mixte, pentru a încadra proiectul pe sectorul vegetal/ zootehnic se utilizează coeficienții S.O.C (dacă componenta majoritară este formată din culturi agricole sau animale), iar după stabilirea tipului de exploatație, se utilizează referințele la ha/ capete de animale/ familii de albine.

Îndeplinirea acestui criteriu de selecție se menține pe toată perioada de implementare și monitorizare a proiectului.

P3 Principiul comasării prin preluarea de exploatații

3.1 - Solicitantul preia integral cel puțin o exploatație agricolă de la un cedent cu vârsta de cel puțin 60 de ani

3.2 - Solicitantul face parte dintr-o formă asociativă cu rol economic (cooperativă, grup sau organizație de producători)

3.3 - Solicitantul preia integral cel puțin două exploatații agricole

3.4 - Solicitantul preia integral o exploatație agricolă

Clarificări privind preluarea exploatației agricole aferente criteriilor de selecție 3.1:

Criteriul de selecție 3.1 se consideră îndeplinit, dacă:

Solicitantul preia integral cel puțin o exploatație agricolă de la un cedent cu vârsta de cel puțin 60 de ani, pentru care va atașa la cererea de finanțare cartea de identitate a cedentului.

Pentru îndeplinirea acestui principiu de selecție, se vor verifica: informațiile din Registrul unic de identificare APIA și/sau Registrul exploatațiilor de la ANSVSA/ DSVSA/ ANZ/ adeverința eliberată de medicul veterinar Circumscripție Veterinară și Registrul Agricol pentru cedent/cedenți, din care să reiasă situația acestora înainte și după momentul preluării exploatației/exploatațiilor agricole.

Criteriul de selecție 3.2 se consideră îndeplinit dacă:

- solicitantul face dovada apartenenței la o formă asociativă cu rol economic (cooperativă, grup sau organizație de producători în intervalul de maximum 24 luni, înainte de depunerea cererii de finanțare) și prezintă:

- la depunerea proiectului – Adeverință emisă de forma asociativă privind calitatea de membru, iar pentru demonstrarea calității de membru al unei cooperative se va atașa și statutul cooperativei agricole.

- la solicitarea celei de-a doua tranșe de plată - Adeverință din partea formei asociative privind calitatea de membru a beneficiarului).

Clarificări privind preluarea exploatației agricole aferente criteriilor de selecție 3.3 și 3.4:

1. În situația în care un tânăr fermier preia o exploatație **de la propria Persoană Fizică**, aceasta trebuie să fie preluată integral, fără a primi punctaj pentru principiul de selecție privind comasarea exploatațiilor.
2. Preluarea unei exploatații **de la soț/soție** trebuie să fie realizată integral și nu beneficiază de punctaj pentru îndeplinirea criteriului de selecție, privind comasarea exploatațiilor.
3. În situația în care cedentul/cedenții exploatației agricole preluate integral au jucat doar rolul de proprietar intermediar de scurtă durată a unei părți din altă exploatație mai mare, nu se califică pentru punctarea principiului de selecție.

Pentru a beneficia de punctaj conform criteriilor de selecție 3.1, 3.3, 3.4 preluarea exploatațiilor se realizează integral, cu toate suprafețele și animalele, așa cum apar înregistrate la APIA și/sau la ANSVSA / DSVSA/ ANZ/Circumscripție Veterinară și în Registrul agricol, ale cedentului.

Ca urmare, cedentul nu trebuie să mai fie înregistrat în Registrul unic de identificare de la APIA și/sau în Registrul exploatațiilor de la ANSVSA/ DSVSA/ ANZ Circumscripție Veterinară și Registrul Agricol.

Pentru îndeplinirea acestui principiu de selecție, se vor verifica: informațiile din Registrul unic de identificare de la APIA și/sau Registrul exploatațiilor de la ANSVSA/ DSVSA/ ANZ/ Circumscripție Veterinară și Registrul Agricol pentru cedent/cedenți, din care să reiasă situația acestora înainte și după momentul preluării exploatației/exploatațiilor agricole, actualizat cu cel mult 30 zile calendaristice înaintea depunerii cererii de finanțare însoțit de formular de mișcare.

P 4 Principiul deținerii în proprietate:

Criteriul de selecție 4 se consideră îndeplinit dacă:

- solicitantul deține în proprietatea formei de organizare prin care accesează sprijinul (PFA, ÎI, ÎF, SRL), a cel puțin a unei părți a suprafețelor de teren aferente exploatației și totalitatea efectivelor de animale în cazul exploatațiilor zootehnice.
- solicitanții constituiți în baza OUG.44/2008 trebuie să își constituie patrimoniu de afectatiune de la momentul depunerii cererii de finanțare pentru a face dovada deținerii în proprietate a exploatației.

Suprafețele deținute în proprietate la depunerea Cererii de Finanțare pentru îndeplinirea acestui criteriu de selecție **se vor menține pe toată perioada de implementare și monitorizare a proiectului**, chiar dacă fermierul își extinde exploatația prin achiziția de noi terenuri sau încheierea de noi contracte de folosință.

În cazul îndeplinirii criteriului de selecție CS 4.1 aferent P.4. Principiul deținerii în proprietate a exploatației, este obligatorie menținerea în proprietate a suprafețelor deținute în proprietate la depunerea Cererii de Finanțare, **fiind permisă posibilitatea extinderii ulterioare a exploatației și prin alte forme de deținere a terenurilor agricole.**

P5 Principiul promovării tehnologiilor și tehnicilor de producție moderne cu impact redus asupra mediului și eficientizarea utilizării resurselor naturale

5.1 - Agricultură ecologică

Criteriul de selecție 5.1 se consideră îndeplinit dacă:

- prin planul de afaceri solicitantul prevede realizarea agriculturii ecologice, iar operațiunile cu privire la agricultura ecologică vizează **întreaga** exploatație agricolă.
- la momentul depunerii Cererii de finanțare, întreaga exploatație trebuie să fie înregistrată în sistemul de agricultură ecologică (în perioada de conversie sau menținere a practicilor de agricultură ecologică), iar solicitantul va prezenta cel puțin Fișa de înregistrare ca producător și/sau procesator în agricultură ecologică, eliberată de DAJ.
- la a doua tranșă de plată trebuie să se prezinte, după caz, un certificat în conformitate cu prevederile art. 35 din Regulamentul nr. 848/2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului, sau Certificatul eliberat de organismul de control care confirmă demararea conversiei la agricultura ecologică.

În toată perioada de monitorizare, exploatația va menține statutul de exploatație înregistrată în sistemul de agricultură ecologică.

5.2 - Combaterea biologică a dăunătorilor/ polenizare biologică****

(****)- Solicitanții care dețin minimum 5 stupi, pot beneficia de punctaj în cadrul CS 5.2, chiar dacă nu dețin teren agricol.

Criteriul de selecție 5.2 se consideră îndeplinit dacă:

- prin planul de afaceri solicitantul prevede acțiuni privind combaterea biologică a dăunătorilor.

Exemple: capcane cu feromoni și utilizarea prădătorilor naturali, polenizare biologică cu bondari etc.;

- în cazul în care se recurge la polenizarea biologică se acordă punctaj doar acelor solicitanți care au prevăzut în planul de afaceri culturi pretabile polenizării biologice.

5.3 Agricultura de precizie inclusiv sisteme automatizate pentru optimizarea fuxului de producție (minim 5 % din valoarea sprijinului):

Criteriul de selecție 5.3 se consideră îndeplinit dacă prin planul de afaceri sunt prevăzute investiții în tehnici digitale aferente agriculturii de precizie, iar valoarea alocată acestora reprezintă **minim 5 % din valoarea sprijinului.**

Agricultura de precizie: Un concept modern de management al agriculturii ce utilizează tehnici digitale pentru monitorizarea și optimizarea proceselor de producție din agricultură” (potrivit Raportului Parlamentului European privind agricultura de precizie și viitorul agriculturii în Europa).

Agricultura de precizie presupune utilizarea unor tehnologii noi, printre care poziționarea globală (GPS), a senzorilor, a sateliților sau a imaginilor luate din aer, cât și a unor instrumente de management al informației (Ex. – GIS), de evaluare și interpretare a variațiilor.

Exemple:

- ✚ utilizarea imaginilor din satelit/dronelor pentru a determina necesarul de apă și fertilizanți și aplicarea variabilă a acestora, pentru a monitoriza sănătatea culturilor și gradul de dezvoltare etc;
- ✚ utilizarea imaginilor din satelit/ dronelor pentru a determina starea de vegetație/ calamitate a culturilor pentru a putea constata și evalua daunele cauzate de seceta pedologică severă;
- ✚ utilizarea rețelelor de senzori pentru a determina umiditatea din sol, în scopul irigației eficiente;
- ✚ utilizarea Sistemului Global de Poziționare pentru limitarea tasării solului și limitarea consumului de combustibil;
- ✚ utilizarea roboților atât în sectorul vegetal cât și în cel zootehnic;
- ✚ utilizarea senzorilor și automatizării pentru optimizarea culturilor în spații protejate;
- ✚ utilizarea aplicațiilor mobile în scopul interpretării datelor colectate la nivelul fermelor și aplicării tratamentelor specifice;
- ✚ utilizarea aplicațiilor care preiau date din sol cu privire la umiditate, nivelul nutrienților, starea plantelor în vederea dozării nutrienților necesari în funcție de deficiențele identificate la nivelul solului.

5.4 - Economia circulară, utilizare de energie din surse regenerabile/kit de irigare prin picurare independent energetic (minim 5 % din valoarea sprijinului)

Criteriul de selecție 5.4 se consideră îndeplinit dacă prin planul de afaceri sunt prevăzute investiții aferente economiei circulare și utilizarea energiei din surse regenerabile, iar valoarea alocată acestora reprezintă **minim 5 % din valoarea sprijinului**.

Comisia Europeană definește **economia circulară** ca fiind un sistem economic care urmărește să mențină resursele în uz cât mai mult timp posibil și să extragă valoarea maximă din ele în timpul utilizării. Este o abordare sistemică care promovează proiectarea de produse și servicii durabile, precum și utilizarea surselor de energie regenerabilă. Economia circulară urmărește să închidă circuitul fluxurilor de materiale prin reducerea deșeurilor, creșterea reutilizării, recondiționării și reciclării produselor și îmbunătățirea eficienței utilizării resurselor. În cele din urmă, obiectivul economiei circulare este de a crea un sistem economic mai durabil și mai rezistent, care să aducă beneficii pe termen lung societății, mediului și economiei.

Exemple pentru economia circulară:

- modernizarea fermelor pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră și pentru a folosi mai eficient resursele naturale. Acest lucru poate include utilizarea de tehnologii mai avansate pentru a reduce consumul de energie și de apă, precum și pentru a gestiona deșeurile și resturile într-un mod mai sustenabil;
- investiții în infrastructura de reciclare și de valorificare a deșeurilor agricole, precum și în dezvoltarea unor lanțuri de aprovizionare și de valorificare a produselor locale, pentru a reduce dependența de resurse importate și pentru a crea oportunități economice durabile pentru comunitățile rurale;
- investiții în infrastructura de compostare a deșeurilor alimentare pentru a crea îngrășământ natural pentru sol și a reduce cantitatea de deșeuri produse de companiile din sectorul agro-alimentar;
- investiții în practici agricole circulare, cum ar fi utilizarea deșeurilor agricole ca îngrășămintă pentru culturile viitoare sau creșterea animalelor în mod sustenabil, pentru a reduce impactul asupra mediului;

- investiții în împachetare ecologică, cum ar fi ambalajele din materiale biodegradabile sau reciclabile, pentru a reduce producția de deșeuri;
- Investiții în sisteme de energie regenerabilă pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră și a economisi energie;
- Investiții în sisteme de producție circulare, cum ar fi producția locală și utilizarea resurselor disponibile în regiune, pentru a reduce impactul asupra mediului și a crește eficiența producției.

În general, investițiile în economia circulară prin FEADR sunt menite să promoveze o utilizare mai eficientă și mai sustenabilă a resurselor naturale, să reducă emisiile de gaze cu efect de seră și să stimuleze dezvoltarea economică în zonele rurale. Exemple de investiții care vizează utilizarea de energie din surse regenerabile: panouri solare, instalații/ echipamente pentru transformarea biomasei etc.

IMPORTANT

Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze și pentru care a primit punctaj la selecție, devin condiții obligatorii pentru menținerea sprijinului pe toată perioada derulării proiectului.

2.4 Valoarea sprijinului nerambursabil

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se acordă sub formă de sumă forfetară potrivit prevederilor fișei tehnice a intervenției DR 30 – Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri.

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de implementare de maximum trei ani sau cinci ani pentru sectorul pomicol și struguri de masă și este de:

- **70 000 de euro**

Solicitantul trebuie să facă dovada că valoarea investițiilor prevăzute în planul de afaceri reprezintă cel puțin **40% din valoarea sprijinului nerambursabil**.

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de sumă forfetară în două tranșe, astfel:

- **75% din cuantumul sprijinului la semnarea Contractului de finanțare;**
- **25% din cuantumul sprijinului se va acorda în funcție de implementarea corectă a Planului de afaceri, fără a depăși trei ani sau cinci ani pentru sectorul pomicol și struguri de masă, de la semnarea contractului de finanțare.**

Implementarea planului de afaceri, se va realiza până la data de 30 septembrie 2029, verificarea finală și ultima plată nu vor depăși data de 31 decembrie 2029.

Atenție!

Nu sunt eligibili solicitanții care au creat în mod artificial⁹ condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PS 2023-2027. În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea integrală a sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

Capitolul 3

Accesarea fondurilor nerambursabile acordate pentru SPRIJIN PENTRU INSTALAREA TINERILOR FERMIERI

În cazul instalării tinerilor fermieri, principiul finanțării nerambursabile este acela al acordării unei sume forfetare pentru instalare.

3.1 Completarea, depunerea și verificarea dosarului Cererii de finanțare

Cererea de finanțare conține formularul Cererii de finanțare însoțită de documentele justificative anexate. **Planul de afaceri, va fi prezentat odată cu depunerea cererii de finanțare.**

Formularul standard al Cererii de finanțare este prezentat în Anexa 1 și Planul de afaceri în Anexa nr. 2, la prezentul Ghid și sunt disponibile în format electronic, la adresa www.afir.info, secțiunea dedicată intervenției DR-30 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”.

3.1.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Completarea Cererii de finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Pentru **stabilirea dimensiunii economice a fermei**, se completează **tabelul cu Structura culturilor și calculul SOC 2017**.

Speciile de plante și de animale care nu se regăsesc în domeniile privind calculul SOC (Structura culturilor și Structura producției zootehnice), nu sunt eligibile pentru calculul dimensiunii exploatației agricole.

Încadrarea plantelor de cultură și a animalelor în tabelul privind calculul SO se realizează conform Regulamentului (CE) nr. 1444/ 2002 și a Catalogului Oficial al soiurilor și plantelor de cultură din România, aflate pe site la adresa www.afir.info.

⁹ mai multe detalii privind înțelegerea condițiilor artificiale, puteți regăsi în Anexa nr. 8 - **Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PS 2023-2027;**

Completarea Cererii de Finanțare

- ✚ Suprafețele și culturile care se regăsesc în APIA trebuie să fie **identice** cu suprafețele și culturile completate de solicitant în Cererea de Finanțare. Certificarea localizării suprafețelor de teren se va realiza în conformitate cu înregistrările din APIA, în cazul în care apar diferențe de localizare între documentele ce atestă dreptul de folosire al terenurilor și înregistrările din IACS.
- ✚ Ciupercăriile înființate în beciurile caselor, respectiv terenuri non-agricole care nu pot figura în sistemul electronic de identificare a parcelelor agricole APIA, nu sunt eligibile pentru sprijin.
- ✚ Solicitanții care dețin exploatații agricole zootehnice (inclusiv apicole) nu au obligația să dețină baze de producție vegetală, dar trebuie să demonstreze în Planul de afaceri cum realizează întreținerea efectivului de animale.
- ✚ În cazul exploatațiilor afectate de calamități naturale, solicitantul va prezenta documente justificative de confirmare a situației/situațiilor respective, în conformitate cu legislația în vigoare.

3.1.2 DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE

Cererea de finanțare trebuie completată în format electronic, în limba română.

În conformitate cu prevederile naționale și cu cele europene în vigoare, privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale, Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) încurajează semnarea electronică a documentelor în format electronic transmise de către solicitanți și beneficiari ai fondurilor nerambursabile acordate prin Planul Strategic. Utilizarea semnării electronice calificate prezintă avantajul, ca pentru documentele semnate electronic, AFIR nu va mai solicita listarea și ulterior scanarea documentului, acest document fiind original în forma încărcată online.

Așadar, solicitanții pot depune Cererea de finanțare și documentele anexe întocmite în nume propriu aferente cererii de finanțare, semnate electronic cu o semnătură bazată pe certificat digital calificat (de ex. în cazul documentelor word emise de solicitant, acestea se pot exporta direct în PDF și semna electronic fără listare, iar în cazul documentelor emise de alte instituții/entități, acestea se vor scana ca până acum).

Solicitanții trebuie să dețină semnătură electronică calificată care în sensul Regulamentului (UE) nr. 910/2014 se bazează pe un certificat calificat emis de un furnizor de servicii care se află în lista oficială a Uniunii Europene și care se regăsește la <https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/home>.

Semnătura electronică utilizată trebuie creată EXCLUSIV cu ajutorul unei aplicații de vizualizare a fișierelor de tip pdf, de exemplu Adobe Reader, având dispozitivul criptografic (token-ul) conectat la calculatorul/ laptopul semnatarului.

NU se vor utiliza aplicații de semnare la distanță a documentelor, care nu presupun conectarea unui token la calculatorul/ laptopul semnatarului sau aplicații care modifică extensia fișierelor semnate.

Cererea de finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare al acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor PS 2023-2027 în acord cu scopul intervenției DR-30.

Informațiile necesare pentru demonstrarea îndeplinirii criteriilor de selecție vor fi verificate în sistemele informatice ale instituțiilor de resort la care AFIR are acces (ex. RUI, RECOM etc.), iar informațiile care nu se regăsesc în aceste sisteme informatice se vor dovedi prin prezentarea documentelor justificative care se vor atașa de la momentul depunerii Cererii de finanțare și vor fi bifate căsuțele corespunzătoare din cadrul Secțiunii E a Cererii de Finanțare, *LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE PROIECTELOR AFERENTE Intervenției DR-30*, din coloana *DOCUMENTE DEPUSE LA CEREREA DE FINANȚARE*, iar pentru documentele justificative pe baza cărora se verifică respectarea condițiilor de eligibilitate, a Planului de Afaceri care se va prezenta la momentul depunerii cererii de finanțare, precum și pentru cele obligatoriu a fi depuse după publicarea Raportului de selecție, vor fi bifate căsuțele corespunzătoare documentelor din coloana *DOCUMENTE DEPUSE LA MOMENTUL CONTRACTĂRII*.

Numai Cererea de finanțare și documentele justificative completate după modelul standard prezentat, sunt eligibile pentru finanțare în cadrul intervenției DR-30.

Formularul standard al Cererii de finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil, în format electronic, la adresa www.afir.info.

Cererea de finanțare trebuie însoțită de anexele tehnice și administrative conform listei documentelor prevăzute în modelul standard.

Anexele Cererii de finanțare fac parte integrantă din aceasta și vor fi depuse în format **on-line**, iar Cererea de finanțare și documentele anexate vor fi scanate și depuse on-line pe site-ul www.afir.info.

Dosarul Cererii de finanțare cuprinde Cererea de finanțare completată și documentele atașate (conform Listei Documentelor – partea E din Cererea de finanțare), vor fi scanate și depuse on-line. Pentru a depune cereri de finanțare on-line, solicitanții care nu au cont pe site-ul www.afir.info, vor trebui să își creeze cont de utilizator în cadrul acestui portal. Utilizatorii care au deja cont creat îl pot utiliza pentru încărcarea cererilor de finanțare în format electronic. Pașii care trebuie parcurși pentru încărcarea cererilor de finanțare în portalul AFIR sunt următorii:

I. Accesarea site-ului AFIR

Accesul la portal se realizează prin intermediul unui web-browser(ex: Internet Explorer, Mozilla Firefox) și accesarea adresei www.afir.info. Odată accesată adresa, va fi afișată pagina principală.

II. Autentificare

Pentru logare există, un câmp de tip text, pentru introducerea datelor legate de user:

și deconectare . De asemenea, se găsește și un buton dedicat opțiunii de Înregistrare ca utilizatori a vizitatorilor . După înregistrare, utilizatorul va primi un email de confirmare și va trebui să urmeze instrucțiunile din respectivul mesaj pentru activarea contului creat.

III. Pregătire documente pentru încărcare

După autentificare, se va deschide sesiunea de lucru, în care utilizatorul va urma pașii următori:

1. Completare date de identificare ale solicitantului:

- Nume și prenume solicitant/Denumire solicitant
- Titlul proiectului
- CUI solicitant
- Adresa de e-mail reprezentant legal al proiectului

2. Completarea Sesiunii și a intervenției de dezvoltare rurală pe care se dorește depunerea proiectului

În vederea depunerii proiectului, solicitantul va selecta din lista disponibilă sesiunea și intervenția de dezvoltare rurală. După selectarea acestora, utilizatorul va continua cu pasul de încărcare Cerere de finanțare și anexe tehnico-administrative.

IV. Încărcarea Cererii de finanțare, a anexelor tehnice și administrative.

Sunt disponibile următoarele secțiuni :

1. Încărcarea formularului Cerere de finanțare

La încărcarea Cererii de finanțare vor avea loc o serie de validări în scopul de a ajuta solicitantul în corectarea diverselor probleme precum:

- a. formularul Cererii de finanțare trebuie să fie redactat electronic.
- b. se va utiliza ultima versiune de Cerere de finanțare, publicată pentru sesiunea respectivă.
- c. denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caracterele speciale “~ " # % & * : < > ? / \ { | }”
- d. Este obligatorie completarea câmpurilor:
 - CUI solicitant
 - Statut juridic solicitant
 - Date de identificare ale reprezentantului legal de proiect:
 - BI/CI/Pașaport
 - ☐ Serie
 - ☐ Număr
 - Data eliberării
 - Data valabilității
 - E-mail reprezentant legal
 - Amplasare proiect Regiune –Județ
 - Obiectiv investiție: Județ/ Localitate/ Oraș/ Comună/ Sat

- În funcție de informațiile privind amplasarea proiectului – Regiune – Județ și tipul de investiție, cu construcții montaj sau fără construcții montaj, se va stabili Oficiul Județean/ Centrul regional la care se va lansa fluxul de Depunere Cerere de Finanțare, în SPCDR.

e. Încărcarea formularului Cererii de finanțare completat și scanat.

NOU! Solicitanții care optează în Anexa 1 pentru utilizarea semnăturii electronice, nu mai încarcă cererea de finanțare scanată

2. Încărcare documente anexate Cererii de finanțare

Utilizatorul va încărca fiecare document în parte, încărcarea fiind de tip asincron. Validări privind formatul fișierelor ce urmează a fi încărcate:

- a. Fișierele trebuie să fie în format.pdf scanate o rezoluție de minim 200 dpi.

3. Încărcare Alte documente

În această secțiune, utilizatorul are posibilitatea de a încărca și alte documente justificative ale proiectului. După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va acționa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes.

După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor, acestea vor fi transferate la AFIR. Acestea se vor regăsi în Sistemul de gestiune a documentelor, în folder-ul proiectului, concomitent cu startarea fluxului de Depunere-Evaluare, în sarcinile Șef SAFPD, pentru desemnarea expertului care va verifica Cererea de Finanțare.

Alocarea bonurilor de ordine se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.

N.B. Toate documentele originale vor fi scanate și încărcate conform indicațiilor de mai sus

Atenție! pentru a preveni respingerea Cererii de finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea Cererii de finanțare, solicitantul are responsabilitatea încărcării unei cereri de finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

După depunerea proiectelor, pentru solicitanți, sunt disponibile numai acțiunile „Vizualizare”, „Statusuri”.

Pentru Cererile de finanțare a căror încărcare on-line prin intermediul portalului AFIR se realizează după ora 14.00, termenul privind verificarea condițiilor de admitere se derulează din ziua următoare.

În ultima zi de depunere a sesiunii de depunere încărcarea online se realizează până la ora 16.00.

Solicitanții nu mai numerotează paginile dosarului Cererii de finanțare, dar vor consemna în coloana dedicată paginării din Lista E a Cererii de finanțare, numărul paginilor aferente fiecărui document încărcat.

Pieseile desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format.pdf, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de finanțare.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-30 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”

Este strict interzisă utilizarea tuturor roboților sau scripturilor care colectează în mod automat resursele, folosirea programelor care imită caracteristicile unui utilizator uman sau care oferă un avantaj nedrept, și/sau folosirea de click-bots sau script-uri care execută click-uri în mod automat sau reproduc în alt mod comportamentul uman.

Este strict interzisă utilizarea de locații multiple/ ip-uri multiple pentru același User.

Retragerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare poate fi retrasă în orice moment dacă autoritatea competentă nu i-a anunțat în prealabil cu privire la eventualele erori pe care le conține cererea de finanțare sau nu a trimis o notificare cu privire la un control la fața locului.

Retragerea cererii de finanțare se poate efectua (online) prin completarea și semnarea Formularului E 0.2 (format PDF) de către solicitant/ reprezentantul legal.

Formularul de retragere al cererii de finanțare E0.2 va fi scanat și va fi transmis online pe site-ul www.afir.info

Formularul E0.2 de retragere a cererii de finanțare va fi însoțit de emiterea automată a numărului de înregistrare în *Registrul electronic al cererilor de finanțare* cu statutul de *Retrasă*.

După analizarea formularului E0.2, șeful Serviciului responsabil de verificarea proiectului va dispune expertului întreruperea verificării Cererii de finanțare pentru care s-a solicitat retragerea la finanțare.

Atenție! Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a unei cereri de finanțare!

În conformitate cu prevederile HG 1570/2022, beneficiarii sprijinului pentru DR-30 pot depune proiecte de investiții pentru oricare dintre celelalte intervenții de investiții din cadrul PS 2023-2027, doar după acordarea celei de-a doua tranșe de plată.

3.1.3 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Verificarea Cererilor de finanțare se face de către OJFIR într-o singură etapă:

- Înainte de emiterea Raportului de selecție, prin instrumentarea documentelor și informațiilor solicitate în această etapă;

1. VERIFICAREA EVALUĂRII PRINCIPIILOR DE ELIGIBILITATE ȘI SELECȚIE ÎNAINTEA EMITERII RAPORTULUI DE SELECȚIE

Experții AFIR verifică condițiile și criteriile de eligibilitate și selecție, așa cum au fost stabilite și detaliate, pe baza documentelor justificative atașate de solicitant la cererea de finanțare și a informațiilor furnizate.

Atenție!

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale poate solicita informații și documente suplimentare dacă pe parcursul verificărilor, pentru a stabili îndeplinirea condiției sau a criteriilor de eligibilitate, informațiile și/sau documentele puse la dispoziție, fie oferă informații contradictorii, fie oferă o imagine

incompletă, fără ca informațiile și/sau documentele prezentate, să schimbe starea de fapt de la momentul depunerii cererii de finanțare. Informațiile suplimentare se vor solicita în sistem on-line, iar răspunsul va fi transmis on line în maxim 5 zile lucrătoare de la confirmarea de primire a Adresei de solicitare informații suplimentare, dar nu mai mult de 7 zile lucrătoare de la comunicare (în cazul lipsei confirmării de primire).

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:

- (1) în cazul în care documentul tehnic (Planul de afaceri) conține **informații insuficiente** pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate/principiu de selecție sau există informații contradictorii în interiorul lui, ori, față de cele menționate în Cererea de finanțare;
- (2) în cazul în care, în procesul de verificare a documentelor din dosarul Cererii de finanțare, se constată omisiuni privind bifarea anumitor casete (inclusiv din Cererea de finanțare) sau omiterea semnării anumitor pagini de către solicitant/reprezentantul legal, iar din analiza proiectului expertul constată că aceste curențe sunt cauzate de anumite erori de formă sau erori materiale.

În urma acestor verificări pot exista trei situații:

- ☐ proiectul este neeligibil;
- ☐ proiectul este eligibil
- ☐ proiectul este neconform

În toate cele trei cazuri, cererea de finanțare va avea și criteriile de selecție instrumentate, respectiv se va stabili punctajul acesteia.

2. VERIFICAREA CRITERIILOR DE ELIGIBILITATE ȘI DE SELECȚIE DUPĂ EMITEREA RAPORTULUI DE SELECȚIE

După emiterea raportului de selecție, continuă verificarea criteriilor de eligibilitate pe baza documentelor solicitate prin **Notificarea beneficiarului, în termen 30 de zile lucrătoare, după caz.**

Solicitantul trebuie să prezinte după Raportul de selecție, în termen de 30 de zile lucrătoare, documentele solicitate conform Notificării beneficiarului, în vederea continuării verificării condițiilor de accesare.

Informațiile și angajamentele asumate în cererea de finanțare trebuie să fie respectate și corelate cu planul de afaceri.

Neprezentarea documentelor și a informațiilor, așa cum au fost ele stabilite în etapa de contractare, conduce la neîcheierea contractului de finanțare.

Documentele care se vor prezenta în această etapă sunt:

1. **Certificat care să ateste lipsa datoriilor restante locale**, valabil la data semnării contractului de finanțare, emis de primăria pe raza căreia își are sediul social și punctul de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor)

2. **Graficul de eşalonare a datoriilor către bugetul consolidat** (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale și sociale);

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale pentru beneficiar și cazierul judiciar al reprezentantului legal.

În situații excepționale (AFIR nu poate consulta baza de date a celor două instituții), se va solicita beneficiarilor prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar.

3. **Document emis de ANSVSA, prin care se certifică înregistrarea exploatație comercială de tip A/exploatație comercială de suine de tip A /înregistrare sanitară veterinară pentru unitățile de vânzare directă de produse primare apicole**, conform Ordinului ANSVSA nr. 16/2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, precum și a Ordinului nr. 208/2022 privind aprobarea Normei sanitar-veterinare pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a bovinelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, camelidelor, cervideelor și renilor;

SAU

Document emis de ANSVSA, prin care se certifică înregistrarea exploatației apicole comerciale pentru material biologic, conform Ordinului ANSVSA nr. 16 din 16.03.2010;

4. **Document emis de ANPM în conformitate cu Protocolul AFIR-ANPM-GNM** (în cazul în care acțiunile propuse prin Planul de Afaceri (modernizări, construcții etc.), impun obținerea unuia din următoarele documente:

4.1 Clasarea notificării

4.2 Decizia etapei de evaluare inițială (demararea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului);

Termenul maxim de prezentare a documentelor emise de APM este precizat în notificarea emisă în conformitate cu procedurile aprobate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, termen care curge de la data comunicării notificării privind selecția proiectului.

5. **Adresă emisă de bancă/trezorerie cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumire bancă/trezorerie, codul IBAN al contului de operațiuni cu AFIR);**

ATENȚIE!

În etapa de verificarea Cererii de Finanțare, instrumentarea cererii de finanțare se va realiza prin utilizarea aceluiași principii ca și cele utilizate în etapa de depunere a Cererii de finanțare, în ceea ce privește eventualele solicitări de clarificări.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-30 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”

În plus, dacă solicitantul consideră că evaluarea acestei etape nu a fost parcursă întocmai cu cerințele stabilite în ghidul solicitantului, acesta poate depune o contestație care va urma același flux de lucru cu cele depuse în etapa de depunere a cererii de finanțare. Contestația se poate depune o singură dată, după publicarea raportului de selecție.

Verificarea pe teren

Verificarea pe teren a Cererilor de finanțare are loc înaintea încheierii contractului și după ce solicitantul depune documentele solicitate prin Notificarea de selecție

Verificarea pe teren se realizează numai în prezența reprezentantului legal al solicitatului.

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în Cererea de finanțare și în celelalte documente solicitate cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea condițiilor pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor.

În cazul în care se vor constata neconcordanțe care afectează condițiile de eligibilitate, în urma verificării pe teren, cererea de finanțare va fi, declarată neeligibilă.

Foarte important!

În cazul în care, solicitantul nu este de acord cu rezultatele vizitei pe teren, acesta poate contesta rezultatele verificării indiferent dacă, la momentul efectuării vizitei pe teren, reprezentantul legal a înscris sau nu OBSERVAȚII în Fișa de verificare pe teren.

3. SELECȚIA PROIECTELOR

Alocarea publică disponibilă a intervenției aferentă sesiunii de depunere, criteriile de selecție, punctajele de selecție, pragul de calitate prestabilit, pragurile de calitate lunare și modalitatea de repartizare a fondurilor neutilizate din cadrul unei componente către componenta/componentele supralicitate sunt realizate la inițiativa AM PS cu consultarea prealabilă a Comitetului de Monitorizare pentru PS. Pentru fiecare sesiune de depunere se face un **ANUNȚ DE LANSARE A LICITAȚIEI** în care se vor prezenta: alocarea sesiunii, intervalul de depunere a cererilor de finanțare, pragul calitate prestabilit și pragurile de calitate lunare.

Solicitanții, la depunerea proiectului, completează obligatoriu în Cererea de finanțare câmpul aferent punctajului estimat (autoevaluare/prescoring).

Depunerea și evaluarea proiectelor se realizează lunar doar pentru proiectele ce au punctajul estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal decât pragul de calitate aferent lunii respective.

Depunerea proiectelor în cadrul sesiunii se oprește înainte de termenul limită prevăzut în nota de lansare, atunci când valoarea publică totală a proiectelor depuse de la începutul sesiunii având un punctaj estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal cu pragul de calitate aferent etapei lunare respective, excluzând valoarea publică totală a proiectelor retrase, ajunge la 150% din nivelul alocării sesiunii, cu excepția primelor 5 zile calendaristice din fiecare etapă de depunere când depunerea proiectelor se realizează indiferent de nivelul plafonului.

Atenție! Proiectele al căror punctaj estimat de solicitanți va scădea în urma evaluării AFIR sub pragul de calitate corespunzător lunii respective cât și proiectele încadrate greșit din punct de vedere al componentei cu alocare financiară distinctă aferente unei intervenții, vor fi declarate neconforme.

Selectia proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile pentru selecția lunară ce reprezintă diferența dintre alocarea sesiunii și valoarea publică totală a proiectelor selectate prin rapoartele de selecție/contestații intermediare/lunare anterioare, valoarea publică totală a contestațiilor depuse aferente rapoartelor de selecție lunare publicate, după caz. Se va ține cont de necesitatea păstrării unei rezerve pentru finanțarea contestațiilor, în limita a 20% din alocarea sesiunii, după caz.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în următoare ordine a criteriilor de departajare:

- 1. Vor beneficia de prioritate la finanțare solicitanții care au obținut punctaj pentru îndeplinirea C.S.1 „Solicitantul a absolvit cu diplomă de studii superioare pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt)” din cadrul P. 1 *Principiul nivelului de calificare*;**
- 2. Vor beneficia de prioritate la finanțare solicitanții care au obținut punctaj în cadrul P. 4 - *Principiul deținerii în proprietate a exploatației*;**
- 3. Vor beneficia de prioritate la finanțare solicitanții care au obținut punctaj în cadrul P. 2 – *Principiul instalării tinerilor fermieri în Zona Montană*;**

După publicarea raportului de selecție intermediar/lunar pe pagina de internet AFIR, solicitanții au la dispoziție 7 zile lucrătoare începând cu ziua lucrătoare imediat următoare postării pe pagina de internet AFIR a raportului de Selecție pentru a depune contestații cu privire la rezultatul evaluării.

Urmare soluționării contestațiilor, Comisia de soluționare a contestațiilor va proceda astfel:

- a) pentru contestațiile depuse aferent unui Raport de selecție intermediar, vor fi selectate proiectele cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent Raportului de selecție intermediar respectiv, cu aplicarea criteriilor de departajare aferente intervenției. Proiectele eligibile neselectate vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele din Raportul de selecție lunar al etapei respective, după caz.
- b) pentru contestațiile depuse aferente unui Raport de selecție lunar vor fi selectate proiectele cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent etapei respective, cu aplicarea criteriilor de departajare aferente intervenției ori mai mare sau egal cu pragul de calitate lunar aferent etapei respective în situația în care valoarea publică totală a proiectelor selectate din raportul de selecție lunar aferent este mai mică decât alocarea disponibilă pentru selecția etapei stabilită conform art.8 alin.(2), din *Regulament de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)*, după caz.

Urmare publicării raportului de contestații lunar, există posibilitatea întocmirii unui *Raport de selecție aferent etapei pentru care au fost finalizate contestațiile*, după caz, conform *Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)*.

IMPORTANT !

Procesul de **SELECȚIE** și procesul de **SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR** se desfășoară potrivit „Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)”, **în vigoare la momentul lansării sesiunii, publicat pe site-urile www.madr.ro și www.afir.info**.

3.2 Contractarea sprijinului nerambursabil

În termen de 30 de zile lucrătoare de la primirea notificării privind selectarea Cererii de finanțare, solicitantul trebuie să depună documentele solicitate prin notificarea E 6.8.3, semnării Contractului de finanțare. Pentru situațiile excepționale (ex. stare de urgență, alte restricții la nivel local sau național) beneficiarul va transmite documentele obligatorii solicitate la contractare pe e-mail sau prin accesarea aplicației “OneDrive”.

După depunerea documentelor obligatorii și realizarea conformității documentelor depuse în vederea contractării, AFIR va transmite pe e-mail contractul de finanțare, semnat electronic de Autoritatea Contractantă.

Semnarea contractului de finanțare de către beneficiar se va realiza în format electronic, cu semnătura electronică.

În termen de maximum 5 zile lucrătoare de la comunicarea pe e-mail a contractului de finanțare însoțit de anexe și documentele atașate, beneficiarul va transmite Autorității Contractante, prin intermediul platformei informatice, contractul de finanțare însoțit de anexe și documentele atașate semnate electronic de către reprezentantul legal.

Totodată, solicitanții autorizați ca PFA, II, IF (conform OG 44/2008) sau SRL cu asociat și administrator unic sau asociați multipli (conform Legii societăților nr. 31/1990 republicată) au obligația să prezinte documentul de la bancă cu următoarele date: denumirea, adresa băncii, codul IBAN al contului special în care se derulează operațiunile cu AFIR.

IMPORTANT!

Solicitantul are obligația de a depune la încheierea contractului de finanțare, documentele doveditoare pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații necesare implementării proiectului către instituțiile abilitate, iar documentele finale obținute de la aceste instituții abilitate vor fi depuse până la prima tranșă de plată în vederea obținerii finanțării nerambursabile.

În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a semna Contractul de finanțare și nici nu anunță AFIR, atunci se consideră că a renunțat la ajutorul financiar nerambursabil aferent cererii de finanțare selectate.

Verificarea conformității documentelor la încheierea Contractului de finanțare:

Efectuarea conformității se va realiza înainte de semnarea contractului de finanțare și constă în verificarea Cererii de finanțare dacă:

- documentele originale aflate în posesia solicitantului corespund cu Cererea de finanțare depusă on-line.

Solicitanții prezintă dosarul original după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate online. Solicitanții care au optat pentru utilizarea semnăturii electronice, vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate și cele originale emise de alte entități pentru conformitate. Anexa 1 sau documentele originale emise de el însuși, convertite în PDF și semnate electronic, nu mai trebuie cuprinse, atașate, în dosarul pe hârtie.

Foarte important!

- În cazul în care expertul verificador descoperă modificări ulterioare aduse documentelor scanate în format electronic, cu excepția situațiilor în care acestea au survenit urmare a solicitării de informații suplimentare, proiectul este considerat neeligibil și nu se va mai încheia Contractul de finanțare.
- Constituie eroare de fond nesemnarea declarațiilor pe propria răspundere, situație care atrage imposibilitatea semnării contractului.
- Se recomandă consultarea textului integral al modelului Contractului de finanțare (Anexa 3 la prezentul ghid – vezi www.afir.info), parcurgerea integrală și asumarea celor prevăzute în acesta și anexele aferente, asigurându-se totodată de intrarea în posesie a acestora.

Durata de execuție a Contractului de finanțare

Aceasta cuprinde:

- durata de implementare a Planului de Afaceri este de maxim 33 de luni sau 57 de luni în cazul sectorului pomicol sau struguri de masă de la semnarea contractului, dar fără a depăși data de 30 septembrie 2029, care reprezintă termenul limita până la care beneficiarul poate depune ultima cerere de plată.
- la durata de implementare a Planului de Afaceri se adaugă termenul de maxim 90 de zile calendaristice pentru efectuarea ultimei plăți, fără a se depăși termenul de plată de 31.12.2029 (conform Regulamentului UE 2116/2021).

Dacă pe perioada de valabilitate a Contractului de finanțare beneficiarul nu este în măsură să își respecte angajamentele din cauza unui caz de forță majoră sau a unor circumstanțe excepționale, conform prevederilor art 2, alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune, rambursarea ajutorului primit nu se solicită în special, în următoarele cazuri:

- (a) decesul beneficiarului;
- (b) incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului;
- (c) o catastrofă naturală gravă care afectează puternic exploatarea agricolă;
- (d) distrugerea accidentală a clădirilor destinate creșterii animalelor, aflate pe exploatarea agricolă;
- (e) o epizootie sau o boală a plantelor care afectează parțial sau integral șeptelul sau, respectiv, culturile beneficiarului;
- (f) exproprierea întregii exploatare agricole sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu ar fi putut fi anticipată la data depunerii cererii.

În cazul apariției forței majore/ circumstanței excepționale, caz în care durata Contractului de finanțare se poate suspenda beneficiarul are obligația:

- + de a notifica AFIR în maxim 5 zile calendaristice de la data apariției respectivului caz de forță majoră
- + de a prezenta AFIR documente justificative emise de către autoritățile competente în maxim 15 zile de la producerea evenimentului
- + de a notifica AFIR în maxim 5 zile calendaristice de la încetarea producerii evenimentului.

Pentru categoriile de beneficiari care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii Cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică la categoria mijlocie sau alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

3.3 Plata

În cazul instalării tinerilor fermieri, principiul finanțării nerambursabile este acela al acordării unei sume forfetare de instalare.

Sprijinul de instalare va fi acordat în două tranșe de plată autorizate de AFIR:

- + **prima tranșă se va acorda la data aprobării de către AFIR a solicitării pentru acordarea sprijinului și reprezintă 75% din valoarea sprijinului pentru instalare;**
- + **a doua tranșă, de 25% din valoarea sprijinului pentru instalare se va acorda la îndeplinirea acțiunilor prevăzute în Planul de afaceri.**

Verificarea condițiilor pentru acordarea celei de-a doua tranșă și plata finală nu va depăși termenul de 31.12.2029 (conform Regulamentului UE 2116/2021).

La momentul depunerii Cererii de finanțare, solicitantul se va angaja să înregistreze exploatarea zootehnică deținută (Declarația F pe propria răspundere) ca **exploatare comercială de tip A¹⁰/ exploatare comercială de suine de tip A/ înregistrare sanitară veterinară pentru unitățile de vânzare directă de produse primare apicole până la solicitarea celei de-a doua tranșe de plată.**

La momentul solicitării tranșei a doua de plată, exploatarea zootehnică trebuie să fie înregistrată la ANSVSA (conform Ordinului Președintelui ANSVSA Ordinului Președintelui ANSVSA nr. 16 din 16 martie 2010 și a Ordinului nr. 208/2022 pentru aprobarea *Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/ centrelor de colectare/ exploatarea de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor*, cu modificările și completările ulterioare), solicitantul **va prezenta** documentul care certifică **înregistrarea exploatarei comerciale de tip A / exploatare comercială de porcine / înregistrare sanitară veterinară** pentru unitățile de vânzare directă de produse primare apicole.

În cazul exploatarea apicole care își propun să comercializeze material biologic se va prezenta documentul care certifică înregistrarea exploatarei apicole comerciale, conform legislației în vigoare.

Până la cea de-a doua tranșă de plată, beneficiarii trebuie să îndeplinească toate obiectivele și condițiile care au stat la baza acordării sprijinului.

La cea de-a doua tranșă de plată se va verifica extrasul de la ANSVSA/ DSVSA/ ANZ/ Circumscripția veterinară și/sau Registrul Unic de Identificare de la APIA și se va verifica ca dimensiunea exploatarei beneficiară pentru sprijin să nu scadă sub condiția de eligibilitate de minim 8 000 € SOC pentru zona montană, respectiv 12 000 € SOC pentru restul teritoriului național.

Pe întreaga durată de execuție și monitorizare a proiectului se va păstra sectorul dominant (vegetal sau zootehnic) pentru care proiectul a fost selectat și contractat.

Dosarul Cererii de plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ (vezi Anexa 3 la Contractul de Finanțare pe site-ul AFIR www.afir.info).

Prima cerere de plată se va depune:

- **în maximum 30 de zile calendaristice de la data semnării Contractului de finanțare** de către beneficiarii care au depus la încheierea contractului de finanțare documentul final de la mediu (clasarea notificării/ decizia etapei de încadrare ca document final/ acord de mediu);
 - **în maximum 6 luni de la data semnării contractului de finanțare** (oricând pe parcursul acestei perioade și fără a depăși acest termen), de către beneficiarii proiectelor la care se impune emiterea deciziei etapei de încadrare ca document final/ acord de mediu (categoria de beneficiari care la contractare a depus decizia etapei de evaluare inițială).
- Beneficiarii care prezintă Decizia etapei de evaluare inițială nu vor putea depune cererea pentru prima tranșă de plată decât după obținerea documentului final de la mediu (Decizia etapei de încadrare sau Acord de mediu).

¹⁰ Conform definiției prezentate în prezentul Ghid al Solicitantului

Atenție!

Pentru beneficiarii proiectelor la care se impune emiterea Deciziei etapei de încadrare ca document final sau Acordul de mediu, după caz, nedepunerea unuia dintre aceste două documente odată cu cererea pentru acordarea primei tranșe de plată, în termenul maxim de 6 luni de la semnarea Contractului de finanțare, prima tranșă de plată nu va mai fi acordată, iar Contractul de finanțare va fi reziliat.

Înainte de solicitarea celei de a doua tranșe de plată, beneficiarul se obligă să facă dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 30% din valoarea primei tranșe de plată prin entități precum cooperativele, grupurile de producători, unitățile de procesare, piețe locale. Cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării Planului de afaceri prin prezentarea documentelor justificative, conform legislației în vigoare.

FOARTE IMPORTANT!

Se recomandă estimarea unei **valori care depășește procentul mai sus menționat** ținând cont de faptul că, la momentul acordării tranșei a doua de plată, procentul de 30% se va calcula la cursul euro menționat în cadrul Contractului de Finanțare: art. 3 – „*Cursul de schimb utilizat este cursul euro-leu de la data de 1 ianuarie a anului în cursul căruia este luată decizia de acordare a ajutorului financiar nerambursabil (anul încheierii Contractului de Finanțare) stabilit de către Banca Central Europeană, publicat pe pagina web a Băncii Central Europene <http://www.ecb.int/index.htm>”.*

Dosarul cererii de plată pentru a doua tranșă se depune după îndeplinirea conformității și a realizării investițiilor propuse de beneficiar în Planul de Afaceri, dar nu mai devreme de depunerea unei noi cereri de plată pe suprafață la APIA, față de momentul încheierii Contractului de Finanțare.

A doua cerere de plată se depune fără a se depăși termenul de 30.09.2029 după îndeplinirea tuturor obiectivelor prevăzute în Planul de afaceri, inclusiv după implementarea standardelor europene (dacă este cazul) și reprezintă 25% din valoarea sprijinului aferent contractului de finanțare.

Plata se va efectua în maxim 90 de zile calendaristice de la data declarării conformității cererii de plată de către Autoritatea Contractantă, fără a se depăși termenul de plată de 31.12.2029 (conform Regulamentului UE 2116/2021).

4.1 Documente necesare la depunerea Cererii de finanțare/ Verificări realizate în vederea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

1 . Planul de Afaceri

2. Documente proprietate/ folosință pentru exploatarea agricolă:

a) Documente solicitate pentru terenul agricol:

□ document care atestă dreptul de proprietate asupra terenului agricol conform legislației în vigoare (contract de vânzare - cumpărare autentificat de notar, act de donație autentificat de notar, hotărâre judecatorească definitivă și irevocabilă cu punere în posesie, certificat de moștenitor unic autentificat de notar și alte documente care demonstrează terților dreptul de proprietate conform legislației în vigoare autentificate la notar),

și/sau

□ tabel centralizator - emis de Primărie, semnat de persoanele autorizate conform legii, (conținând sumarul contractelor de arendare valabile la data depunerii Cererii de finanțare), cu suprafețele luate în arendă pe categorii de folosință

și/sau

□ Contract de concesiune valabil la data depunerii Cererii de finanțare însoțit de adresa emisă de concedent care conține situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;

și/sau

□ Contractul de comodat/ contractul de închiriere/ documentul potrivit căruia suprafața de teren a fost dată temporar în administrare/ folosință.

și/sau

□ Document notarial care atestă constituirea patrimoniului de afectatiune

și/sau

□ Documente pentru terenul ce constituie vatra stupinei – acte de proprietate conform legislației în vigoare, sau contract de concesiune/ contract de arendă/ închiriere/ comodat valabile la momentul depunerii Cererii de finanțare. Suprafața de teren eligibilă pentru vatra stupinei este de minim 5 mp/stup și 50 mp pentru fiecare pavilion apicol.

În cazul exploatarea care presupun înființarea și/sau reconversia plantațiilor pomicole, contractele care conferă dreptul de folosință (arendă, concesiune) asupra terenurilor agricole, pentru exploatarea pomicole, să aibă o valabilitate care să acopere perioada de implementare și de monitorizare a proiectului, începând cu anul depunerii Cererii de finanțare.

Contractele care conferă dreptul de folosință asupra terenurilor agricole trebuie să fie încheiate în numele solicitantului și să fie valabile la momentul depunerii Cererii de finanțare.

Atenție! În cazul în care apar diferențe de localizare între documentele ce atestă dreptul de folosire a terenurilor și înregistrările din IACS, certificarea localizării suprafețelor de teren se va realiza în conformitate cu înregistrările din APIA.

În cazul clădirilor asupra cărora se intervine cu modernizări/extinderi și a terenurilor pe care se vor realiza proiecte ce presupun lucrări de construcții montaj, contractele care conferă dreptul de folosință vor fi încheiate pe o perioadă egală cu perioada de implementare și monitorizare a proiectelor.

În cazul în care solicitantul își propune prin proiect realizarea de construcții noi, documentele solicitate pentru dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, sunt :

b) Pentru construcții permanente, conform prevederilor Legii nr. 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare:

- documentul care atestă dreptul real principal: drept de proprietate, uz, uzufruct, suprafață, servitute (dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească);

c) Pentru construcții provizorii, conform prevederilor Legii nr 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare:

- documentul care atestă dreptul real principal: drept de proprietate, uz, uzufruct, suprafață, servitute (dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească);
- documentul care atestă dreptul de creanță dobândit prin: concesiune, comodat, locațiune.

În cazul prezentării contractului de comodat/locațiune pentru construcțiile cu caracter provizoriu, conform prevederilor Legii nr 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare, solicitantul trebuie să atașeze și acordul expres al proprietarului de drept.

În cazul terenurilor asupra cărora nu se intervine prin proiect și în cazul clădirilor deja existente, sunt acceptate toate tipurile de documente invocate în secțiunea dedicată documentelor acceptate pentru construcții, după cum urmează:

- documente care atestă: drept de proprietate, uz, uzufruct, suprafață, servitute (dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească) sau drept de creanță asupra construcției dobândit prin: concesiune, comodat, locațiune.

De asemenea, precizăm că locațiunea bunurilor imobile și aceea a bunurilor mobile se numește închiriere, iar locațiunea bunurilor agricole poartă denumirea de arendare (conform Codului Civil – Legea 287/2009, cu modificările și completările ulterioare).

Autorizația de construire se va prezenta la solicitarea celei de-a doua tranșe de plată pentru construcțiile cu caracter provizoriu/ definitiv propuse a fi realizate prin planul de afaceri, cât și pentru cele existente asupra cărora se intervine cu modificări care necesită autorizarea lucrărilor, conform Legii 50/1991, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul în care anumite specii de animale nu se regăsesc în IACS, demonstrarea deținerii efectivelor de animale, se face pe baza:

- **Interogare/extras din Registrul Exploatației** emis de ANSVSA/ DSVSA actualizat cu cel mult 30 zile calendaristice înaintea depunerii cereri de finanțare din care să rezulte: efectivul de animale deținut, și data primei înscrieri a solicitantului în Registrul Exploatației, însoțit de formularul de mișcare ANSVSA/DSVSA (Anexa 4 din Normele sanitare veterinare ale Ordinului ANSVSA nr. 40/2010);
- **Adeverință eliberată de medicul veterinar** de circumscripție veterinară actualizată cu cel mult 30 zile calendaristice înaintea depunerii cereri de finanțare din care să rezulte: efectivul de păsări deținut, numărul familiilor de albine;
- **Extras din Registrul Agricol** pentru dovada preluării integrale a exploatației în cadrul principiului de selecție P3
- **Interogare/copia adeverinței emise de ANZ** din care să rezulte codul de identificare a stupinei și stupilor, numărul familiilor de albine actualizată cu cel mult 30 de zile înaintea datei depunerii Cererii de finanțare;
- **Interogare/formularul de mișcare ANSVSA/ DSVSA/Circumscripție veterinară**
Respectarea termenului maximum 24 de luni înaintea depunerii Cererii de finanțare este obligatorie și în aceste cazuri.

Situațiile în care este necesară prezentarea **formularului de mișcare ANSVSA/ DSVSA** sunt prevăzute în legislația națională, iar în cele ce urmează, reluăm un extras sintetizat al prevederilor legislative, pentru o mai bună înțelegere a aplicabilității acestora:

Solicitantul constituit în conformitate cu OUG 44/2008, cu modificările și completările ulterioare, respectiv PFA, II sau IF care preia o exploatație agricolă de la propria persoană fizică înregistrată la DSVSA, nu depune formular de mișcare pentru transferul animalelor de pe persoană fizică pe PFA, II sau IF, transferul efectuându-se prin schimbarea formei de organizare a proprietarului în baza de date de la DSVSA.

Exploatația zootehnică preluată de PFA, II sau IF își va păstra codul de exploatație „RO” alocat persoanei fizice, iar în Baza Națională de Date se va modifica doar forma de organizare din Persoană fizică înregistrată cu CNP în PFA, II sau IF înregistrată la Registrul Comerțului.

Art. 1 (10) din NORMA SANITARĂ VETERINARĂ din 29 aprilie 2010 pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor care prevede faptul că, *„mișcarea animalelor - creșterea sau descreșterea numărului de animale aflate într-o exploatație, din oricare motiv, inclusiv nașterea sau moartea unui animal” trebuie coroborat cu prevederile art. 5 (1) punctul f) potrivit cărora „fiecare mișcare a animalelor se desfășoară numai cu **formularele/documentele de mișcare și este înregistrată în SNIIA**” precum și cu cele ale art. 11 (4) „Fiecare proprietar de exploatație, proprietar de animale sau deținător al acestora are obligația de a notifica medicului veterinar de liberă*

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-30 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”

practică împuternicit orice intenție de mișcare a animalelor; în acest scop, solicită medicului veterinar de liberă practică împuternicit eliberarea formularului de mișcare, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 4”.

☐ pașaportul emis de ANZ pentru ecvideele (cabalinele) cu rasă și origine.

3. Copia situațiilor financiare, în cazul în care **interogarea în baza de date a Administrația Financiară în vederea identificării situațiilor financiare** pentru anul anterior anului în care solicitantul depune Cererea de Finanțare, nu este accesibilă sau informațiile nu sunt actualizate:

a) Pentru societăți comerciale:

- ☐ Bilanțul (cod 10);
 - ☐ Contul de profit și pierderi (cod 20);
 - ☐ Datele informative (cod 30);
 - ☐ Situația activelor imobilizate (cod 40);
- Si/sau
- ☐ Declarația de inactivitate (pentru societățile care nu au avut activitate).

b) Pentru persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale:

Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice

Atenție! În cazul în care solicitantul este înființat în anul depunerii Cererii de finanțare, nu este cazul depunerii niciunui din documentele mai sus menționate.

După caz, în baza declarației solicitantului, documentele se pot descărca de expert și atasa la dosarul administrativ al solicitantului, prin accesarea link-ului <https://epatrim.fiscnet.ro/>.

4. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/administrator);

5. Interogare în baza de date a Oficiului Registrului Comertului în vederea identificării solicitantului

6. Hotărârea Adunării Generale a Acționarilor (AGA) persoanei juridice, prin care se desemnează că tânărul fermier (acționar majoritar 50%+1) să reprezinte societatea în relația cu AFIR și că exercită un control efectiv pe termen lung (pentru cel puțin 10 ani în cazul exploatațiilor pomicole sau de struguri de masă, 8 ani în cazul celorlalte exploatații) în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, beneficii, riscuri financiare în cadrul exploatației respective;

7. Document care dovedește că solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt), îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:

7.1 Studii medii/superioare:

- ☐ diplomă de absolvire studii superioare

sau

- ☐ diplomă de absolvire studii postliceale sau liceale

7.2 Certificat de calificare profesională care atestă urmarea unui curs de calificare de cel puțin Nivel 1 de calificare profesională, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului;

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-30 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”

7.3. a) Competențe dobândite prin participarea la programe de inițiere/ instruire/specializare **care nu necesită un document eliberat de formatorii recunoscuți de către ANC și presupune un număr de ore sub numărul de ore aferent Nivelului I de calificare profesională** (Nivelul I de calificare presupune 360 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri până la 1 ianuarie 2016, și 80 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri după 1 ianuarie 2016): competențele vor fi dovedite prin prezentarea certificatului/diplomei/atestatului de absolvire a cursului sau a unui document echivalent acestora **se acceptă și certificatele de calificare eliberate de ANCA / DAJ**: În cazul în care, la depunerea Cererii de finanțare nu este emis documentul de absolvire a cursului, va fi acceptată adeverința de absolvire a cursului **sub condiția prezentării certificatului/diplomei/atestatului de absolvire a cursului sau a unui document echivalent acestora în original pentru acordarea celei de-a doua tranșe de plată; în caz contrar, proiectul va fi declarat neeligibil.**

sau

b) document care dovedește evaluarea în cadrul unui centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale autorizat ANC a competențelor dobândite ca urmare a experienței profesionale;

7.4. Angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate, **pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt),** până la solicitarea celei de-a doua tranșe de plată.

În cazul în care solicitantul a absolvit în ultimele 12 luni până la depunerea Cererii de finanțare, cursurile unei instituții de învățământ și nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de situația școlară disponibilă, sub condiția prezentării diplomei în original pentru acordarea celei de-a doua tranșe de sprijin; în caz contrar proiectul va fi declarat neeligibil.

I. În cazul solicitanților care nu au studii medii/superioare, aceștia prezintă diploma/ documentul doveditor (inclusiv adeverință de absolvire și/sau suplimentul descriptiv al certificatelor de formare profesională atestate ANC care cuprind această informație) de absolvire a minim 8 clase.

II. Pentru demonstrarea criteriului de selecție privind formarea profesională care conferă un nivel de calificare superior nivelului minim obligatoriu solicitat, se va prezenta actul doveditor (certificat de calificare) eliberat de un formator de formare profesională acreditat (recunoscut de Ministerul Educației Naționale) sau certificat de absolvire a cursului de calificare emis de ANCA, prin care se certifică competențele profesionale de minim 360 de ore de curs, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului.

7.5 Document privind experiența în domeniul proiectului

8. Documente solicitate pentru membru al unui grup de producători recunoscut, al unei cooperative sau al unei organizații de producători:

Document emis de către grupul sau organizația de producători/ cooperativă agricolă din care să reiasă că solicitantul este membru al acesteia și statutul cooperativei agricole, în cazul în care solicitantul este membru al unei cooperative agricole.

9. Autorizația pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor certificate și a materialului săditor (în cazul producătorilor de semințe și material săditor);

10. Autorizația de plantare, conform Legii nr. 348/2003, cu modificările și completările ulterioare;

11. Autorizația de defrișare (dacă este cazul), conform Legii nr. 348/2003, cu modificările și completările ulterioare;

12. Fișa de înregistrare ca producător și/sau procesator în agricultură ecologică, eliberată de DAJ;

13. Aviz de conformitate proiect cu obiectivele Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă pentru Delta Dunării emis de Asociația pentru Dezvoltare Intercomunitară Delta Dunării - ITI Delta Dunării (pentru solicitanții din arealul vizat de Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării SIDD);

14. Alte documente justificative (după caz).

4.2 Documente necesare la Contractare

În vederea încheierii Contractului de finanțare, AFIR informează toți solicitanții selectați pentru contractare că sunt obligați să dețină semnătură electronică la momentul contractării.

- 1. Dosarul original după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate online;**
- 2. Certificat care să ateste lipsa datoriilor restante locale,** valabil la data semnării contractului de finanțare, emis de primăria pe raza căreia își are sediul social și punctul de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor)
- 3. Graficul de eşalonare a datoriilor către bugetul consolidat** (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale și sociale);

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale pentru beneficiar și cazierul judiciar al reprezentantului legal.

În situații excepționale (AFIR nu poate consulta baza de date a celor două instituții), se va solicita beneficiarilor prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar.

- 4. Document emis de ANSVSA, prin care se certifică înregistrarea exploatație comercială de tip A/exploatație comercială de suine de tip A /înregistrare sanitară veterinară pentru unitățile de vânzare directă de produse primare apicole,** conform Ordinului ANSVSA nr. 16 din 16.03.2010, Legii 122/2023;

SAU

Document emis de ANSVSA, prin care se certifică înregistrarea exploatație apicole comerciale pentru material biologic, conform Ordinului ANSVSA nr. 16 din 16.03.2010;

5. Document emis de ANPM în conformitate cu Protocolul AFIR-ANPM-GNM (în cazul în care acțiunile propuse prin Planul de Afaceri (modernizări, construcții etc.), impun obținerea unuia din următoarele documente:

5.1. Clasarea notificării

5.2. Decizia etapei de evaluare inițială (demararea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului);

Termenul maxim de prezentare a documentelor emise de APM este precizat în notificarea emisă în conformitate cu procedurile aprobate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, termen care curge de la data comunicării notificării privind selecția proiectului.

6. Adresă emisă de bancă/trezorerie cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumire bancă/trezorerie, codul IBAN al contului de operațiuni cu AFIR);

La solicitarea celei de-a doua tranșe de plată pentru exploatațiile ecologice (selecție) se va prezenta și documentul:

1. Certificat de în conformitate cu prevederile art. 35 din Regulamentul nr. 848/2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului pentru demonstrarea statutului de exploatație înregistrată în sistemul de agricultură ecologică, sau Certificatul eliberat de organismul de control care confirmă demararea conversiei la agricultura ecologică (în cazul în care exploatația beneficiază de punctaj la selecție).

4.3 Lista Formulelor disponibile pe site-ul AFIR

Dosarul CERERII DE FINANȚARE:

- + **Cererea de finanțare – Anexa 1** (document care reprezintă solicitarea completată electronic pe care solicitantul o înaintează AFIR în vederea obținerii finanțării);
- + **Plan de afaceri – Anexa 2;**
- + **Contractul de finanțare – Anexa 3** (document cadru care reglementează acordarea fondurilor nerambursabile între AFIR și beneficiarul fondurilor nerambursabile);

Dosarul CERERII DE PLATĂ:

- + **Cererea de plată** (document care cuprinde o serie de documente justificative printre care declarația de cheltuieli, raportul de execuție etc);
- + **Formulare de plată cuprind:** Declarația de eșalonare a depunerii dosarelor cererilor de plată, Cererea de plată, Declarația de cheltuieli, Raportul de execuție, Tabelul privind stabilirea dimensiunii economice a fermei și Declarația pe propria răspundere a beneficiarului;
- + **Alte documente al căror format nu este elaborat de AFIR și nu pot fi furnizate de AFIR** (Lista completă a documentelor este prezentată în Instrucțiunile de completare a Cererii de plată, publicate pe pagina de internet a AFIR www.afir.info – Investiții – DR-30);

În pagina de internet a AFIR, www.afir.info, puteți consulta și descărca:

- + **Fișa tehnică a intervenției** (Investiții prin FEADR – DR-30);

4.4 Dicționar

Anul „0” din Planul de afaceri reprezintă anul care include ultima perioadă de depunere a cererii unice de plată pe suprafață la APIA (depusă conform legislației naționale) sau ultimele înregistrări efectuate în Registrul Unic al Exploatațiilor/Registrul Exploatațiilor ANSVSA/ DSVSA/ ANZ înaintea datei de referință;

Agricultura de precizie: “Un concept modern de management al agriculturii ce utilizează tehnici digitale pentru monitorizarea și optimizarea proceselor de producție din agricultură” (potrivit Raportului Parlamentului European privind agricultura de precizie și viitorul agriculturii în Europa);

Agricultură de precizie – concept agricol care presupune utilizarea unor tehnologii noi, printre care poziționarea globală (GPS), a senzorilor, a sateliților sau a imaginilor luate din aer, cât și a unor instrumente de management al informației (Ex. – GIS), de evaluare și interpretare a variațiilor;

Beneficiar – persoană juridică / persoană fizică autorizată / întreprindere individual/ întreprindere familială care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;

Cedent – agricultorul care cedează (integral în cazul acordării de punctaj la selecție) o exploatație agricolă înregistrată în Registrul Unic de Identificare de la APIA și/sau în Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA/ DSVSA/ANZ Circumscripție Veterinară și Registrul Agricol prin acte de proprietate și/sau arendă/ concesiune unui alt agricultor;

Cesionar – agricultorul căruia i se transferă exploatația agricolă înregistrată în Registrul unic de identificare de la APIA/ ANSVSA/ DSVSA/ Circumscripție Veterinară prin acte de proprietate și/sau arendă/ concesiune;

Cererea de finanțare – reprezintă solicitarea depusă de potențialul beneficiar în vederea obținerii finanțării nerambursabile;

Condiționarea - cuprinde după caz, operațiuni tehnologice de sortare, calibrare, spălare-zvântare, curățare, lustruire, ceruire, lotizare, etichetare, ambalare, uscare fără transformarea acestora în produse prelucrate (nu include deshidratarea fructelor), depozitarea în condiții controlate (temperatura, umiditate, atmosfera) spargere, decojire, separare miez de coajă, sortare miez și alte operațiuni de pregătire în vederea păstrării și/sau livrării produselor pentru consum în stare proaspătă sau pentru industrializare;

Contract de finanțare – reprezintă documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, denumită în continuare AFIR și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor măsurilor cuprinse în PS 2023 – 2027;

Dimensiune economică (S.O.C.) – se determină pe baza producției standard totale a exploatației agricole, exprimată în euro, stabilită în conformitate cu prevederile **Regulamentul (CE) nr. 1217/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind crearea unei rețele de colectare de informații contabile privind veniturile și activitatea economică a exploatațiilor agricole în Uniunea Europeană**;

Dreptul de creanță – reprezintă, conform prevederilor Legii nr. 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare, dreptul asupra construcției și/sau terenului care conferă titularului dreptul de a obține, potrivit legii, din partea autorității competente, autorizația de construire/desființare și este dobândit prin: concesiune, comodat, locațiune. Emiterea autorizației de construire în baza unui contract de comodat/locațiune se poate face numai pentru construcții cu caracter provizoriu și acordul expres al proprietarului de drept;

Data instalării - reprezintă data la care un fermier, șef al exploatației agricole, indiferent de forma de organizare a acestuia, inclusiv persoană fizică, s-a înregistrat pentru prima dată în sistemul integrat de administrare și control numit IACS gestionat de APIA.

Data instalării nu poate avea loc cu mai mult de 24 de luni înaintea depunerii Cererii de Finanțare pentru accesarea sprijinului prin intervenția DR-30 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”.

Durata de execuție a Contractului de finanțare cuprinde durata de implementare a proiectului la care se adaugă și termenul de 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată pentru tranșa a doua de sprijin. - Aceasta poate fi de maximum 3 ani, respectiv 5 ani pentru sectorul pomicol și struguri de masă, de la data aprobării Contractului de finanțare și nu poate depăși 31.12.2029;

Durata de monitorizare a proiectului aferenta Contractului/reprezintă perioada de 5 ani calculată de la data efectuării plății tranșei a doua de sprijin;

Derularea proiectului – reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului de Finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

Eligibil – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Fișa tehnică a intervenției, Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;

Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii condițiilor minime pentru acordarea sprijinului și pentru selectarea proiectului, în vederea contractării;

Exploatație agricolă (fermă) – unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/sau creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară. Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe unități de producție situate pe teritoriul României, gestionate de un fermier și utilizate pentru activități agricole;

Exploatație apicolă comercială pentru material biologic reprezintă o unitate de stupi delimitată, cu vatră permanentă și cu organizare specifică, în care se desfășoară activități de creștere și selecție a mătcilor și/sau coloniilor/familiilor-roiuilor de albine, în vederea comercializării;

Exploatație comercială de tip A reprezintă o exploatație de animale deținută de persoane fizice autorizate/ întreprinderi individuale/ întreprinderi familiale sau persoane juridice organizate în condițiile legii, înregistrate și autorizate de oficiul registrului comerțului, înregistrată în Sistemul național de identificare și înregistrare a animalelor, care îndeplinește **condițiile prevăzute în anexa nr. 50 la Ordinul ANSVSA nr. 16/2010 și Ordinul 208/2023 și este înregistrată sanitar-veterinar**;

Exploatație comercială de pornice – fermă de porcine mică/medie/mare deținută de persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale sau persoane juridice organizate în condițiile Legii nr. 122/2023, înregistrate și autorizate de oficiul registrului comerțului, înregistrată în Sistemul național de identificare și înregistrare a animalelor și care este înregistrată sanitar-veterinar.

Fișa tehnică a intervenției – Secțiune din Planul Strategic 2023-2027 care transpune prevederile Reg. (UE) nr. 2115/2021 și a legislației subsecvente, stabilește condițiile de bază privind eligibilitatea și selecția descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele intervenției, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;

Implementare proiect – reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată;

Intervenție – definește aria de finanțare prin care se poate acorda o sumă forfetară proiectelor (reprezintă o sumă de activități finanțate prin fonduri nerambursabile);

Procesarea (prelucrarea) produselor agricole, conform definiției din Regulamentul (UE) 651/2014 „înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațiile agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare”;

Proiect neconform – proiect al cărui punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar corespunzător sau proiect încadrat greșit din punct de vedere al alocării financiare predefinite aferente unei intervenții sau componentă a unei intervenții cu alocare distinctă.

Planul Strategic al Politicii Agricole Comune 2023-2027 - reprezintă documentul programatic, în care sunt prevăzute intervențiile și sumele alocate României din FEADR, care se aprobă de Comisia Europeană prin decizie de punere în aplicare, denumit în continuare PS 2023-2027;

Ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/ zootehnic/ mixt) – studiile/pregătirea profesională/experiența profesională care vizează sectorul agricol/ veterinar/ economie agrară, inclusiv științele ingineresti în domeniul agricol (ex. inginerie mecanică), științe economice agroalimentare, de mediu sau de management/dezvoltare rurală etc., care demonstrează legătura cu activitatea/activitățile propuse prin proiect, precum și **experiența practică în activitate agricolă** de cel puțin 12 luni acumulată în ultimii 10 ani în cadrul unei exploatații agricole. Documentele prin care se atestă deținerea competențelor profesionale se face în baza documentelor depuse de solicitant (ex. diplomă, certificat, suplimentul la diplomă, foaia matricolă, suplimentul descriptiv al certificatului etc.). Cel puțin o disciplină/competență etc. din documentul prezentat se va referi la activitatea/ activitățile propuse prin proiect.

„/” – în accepțiunea acestui document, **bara oblică reprezintă un semn de punctuație echivalentul conjuncției „sau”** (se va interpreta ca înlocuitor al cuvântului „sau”) pentru a indica alternative sau mai multe opțiuni (exemplu: „modernizare/ extindere” este echivalent cu „modernizare **sau** extindere”); în enunțarea numărului actelor normative bara oblică este echivalentă cu prepoziția „din” (Legea 544/2001 este echivalent cu Legea 544 din 2001), iar în enunțarea unităților de măsură, este echivalentă cu prepoziția „pe” (kilometri/oră este echivalent cu kilometri pe oră);

Sisteme de întreținere a animalelor

- întreținerea animalelor în stabulație tot timpul anului- întreținere în incinta fermei (adăposturi și padocuri) cu furajarea animalelor la iese

- întreținerea animalelor în stabulație pe timpul iernii și pe pășune în timpul verii, caz în care iarna animalele sunt furajate la iesle, iar vara prin păscut pe pășune.

În perioada de stabulație animalele pot fi întreținute în boxe comune, cu mișcare liberă în boxe și în padocul aferent adăpostului sau pot fi întreținute legate la iesle cu limitarea posibilității de mișcare.

Întreținerea în stabulație legată, poate fi în sistem legat permanent sau în sistem legat în timpul nopții și al mulgerii și sistem liber, în padocuri, în timpul zilei. Singura specie de animale care poate fi întreținută în stabulație legată este specia taurin, dar care din motive de bunăstare și pentru această specie se recomandă întreținerea în stabulație liberă;

Stabulația – procedeu de întreținere a animalelor prin menținerea lor în grajd pe perioada de iarnă sau pe întreaga perioadă de creștere, de ingrașare, de mulgere. Astfel: dacă animalele sunt crescute doar în sistem închis, sistemul de creștere este considerat „închis”, iar dacă pentru o anumită perioadă din an animalele sunt crescute în sistem liber, sistemul de creștere este considerat „liber”.

Solicitant – persoană juridică / persoană fizică autorizată/ întreprindere individual/ întreprindere familială, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;

Tânăr fermier înseamnă o persoană cu vârsta de până la 40 de ani inclusiv (până cel mult cu o zi înainte de a împlini 41 de ani) la momentul depunerii cererii de finanțare, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef al respectivei exploatații.

În cazul persoanelor fizice/Persoană Fizică Autorizată/Întreprindere individuală/Întreprindere Familială, tânărul trebuie să dețină un controlul privind luarea deciziilor referitoare la gestionarea exploatației agricole.

În cazul persoanelor juridice controlul efectiv se dovedește prin:

- exercitarea de către tânărul fermier a calității de asociat unic sau
- exercitarea de către tânărul fermier cumulativ a calității de acționar sau asociat majoritar (deținerea a 50%+1 din acțiuni / părți sociale) și administrator/manager. Condiția este îndeplinită și dacă mai multe persoane fizice tineri fermieri dețin împreună calitatea de acționar sau asociat majoritar sau toți acționarii/ asociații sunt persoane fizice tineri fermieri, situație în care unul dintre aceștia trebuie să aibă și calitatea de administrator/manager.

Zona Montană – potrivit Anexei nr. 4 în baza art. 32 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.

ABREVIERI

AM – PS – Autoritatea de Management pentru Planul Strategic

ANC – Autoritatea Națională pentru Calificări

ANCA – Agenția Națională de Consultanță Agricolă

ANSVSA – Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor

ANZ – Agenția Națională pentru Zootehnie

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale – instituție publică subordonată MADR care derulează FEADR

APIA – Agenția de Plați și Intervenție pentru Agricultură – instituție publică subordonată MADR care derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură (FEGA)

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-30 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”

CRFIR – Centrul Regional Pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică AFIR de la nivelul regiunilor de dezvoltare

DSVSA – Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea dezvoltării rurale în cadrul Politicii Agricole Comune

MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

OJFIR – Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene)

OS – Obiectiv specific

PS PAC - Planul Strategic al Politicii Agricole Comune

SOC - (Standard Output Coefficient) – Coeficient Producție Standard

ZM – Zona montană

4.5 AFIR în sprijinul dumneavoastră

Fiecare cetățean al României, precum și persoanele fizice/ întreprinderile individuale/ familiale și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanțare a Intervențiilor din cadrul PS 2023-2027, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

AFIR vă stă la dispoziție pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a PS 2023-2027, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea PNDR.

Experții AFIR vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Însă, nu uitați că experții AFIR nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

Echipa AFIR vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a AFIR.

De asemenea, dacă considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea PS 2023-2027, nu ezitați să vă adresați în scris Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, pentru soluționarea problemelor.

Pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să conțină datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare și să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile.

Pentru informații suplimentare puteți să formulați întrebări către departamentele de relații publice din cadrul AFIR.

AFIR, prin cele 8 Centre Regionale și cele 41 de Oficii Județene, vă poate acorda informațiile necesare pentru a solicita finanțarea proiectului dumneavoastră.

Dacă doriți să obțineți informații sau considerați că sunteți defavorizat în accesarea fondurilor europene spuneți-ne!

București, Str. Știrbei Vodă, nr. 43, sector 1

reclamatii@afir.info

www.afir.info

www.facebook.com/afir.info

Pentru încheierea contractelor cu firmele de consultanță puteți consulta Modelul de Contract de Prestări Servicii Profesionale de Specialitate, precum și Recomandările în vederea încheierii contractelor de prestări servicii de consultanță și/sau proiectare, publicate pe pagina oficială AFIR la secțiunea: Informații Generale >> Rapoarte și Liste >> Listă firme de consultanță. Aceste documente au un caracter orientativ, părțile având libertatea de a include în contractul pe care îl veți semna clauzele cele mai potrivite și adaptate serviciilor vizate de respectivele contracte.
